

О Д Л У К У
о усвајању Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у граду Лозници за период 2019 – 2021. године

Члан 1.

I Усваја се Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у граду Лозници за период 2019-2021. године.

Члан 2.

II Саставни део ове одлуке чини Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у граду Лозници за период 2019-2021. године.

Члан 3.

III Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Лознице”.

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СОЦИЈАЛНО
УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У ГРАДУ
ЛОЗНИЦИ ЗА ПЕРИОД 2019 – 2021. ГОДИНЕ**

Лозница, мај 2019. године

Уводна реч градоначелника Града Лознице

Локални акциони план (ЛАП) за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозници за период од 2019. до 2021. године изузетно је значајан за побољшање квалитета живота ромске популације у областима образовања, становања, запошљавања, здравствене и социјалне заштите.

Свесни смо да се припадници ромске заједнице у нашем граду суочавају са различитим проблемима и изазовима због чега је прошле године основана Мобилна јединица за социјално укључивање Рома и Ромкиња на локалном нивоу као и Координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња.

Град Лозница, такође, је започео и процес уређења ромских насеља који пре свега обухвата побољшање путне инфраструктуре која је већ 90 одсто урађена. Захваљујући пројекту „Путеви за бољу будућност“, који је финансирала Европска унија, а спровео и суфинансирао Град Лозница, током протекле године у ромским насељима у Јадранској Лешници, Лешници, Јошеви и Горњем Добрићу реконструисани су путеви дужине 3.353 м од чега је асфалтирано 2.667 м. Поред тога, изграђен је канал који је дугачак 630 м, као и спортско игралиште површине 525 м².

У циљу регулисања имовинско-правних односа урађени су планови детаљне регулације за 2 од 5 ромских насеља (Пауље и Надвожњак) на основу којих је могуће обавити неопходне грађевинске радове у циљу озакоњења и унапређења стамбених и других објеката, а олакшица ће бити ослобођање од плаћања таксе за легализацију за припаднике маргинализованих група.

Константно се ради и на унапређивању здравствене заштите Рома. Према подацима Дома здравља “Др Миленко Марин” у Лозници је 98 одсто ромске деце, узраста од 24 до 35 месеци примило све препоручене вакцине до навршене друге године живота док све труднице и породиле ромске националности имају редовне патронажне посете, а 95 одсто њих обухваћено је редовним прегледима у трудноћи. Наведени подаци говоре да је велики број Рома и Ромкиња активно укључен у здравствени систем Србије.

Роми у нашој земљи и граду се суочавају са проблемима који су најчешће проузроковани социјално-економским положајем и због тога је задатак и циљ наше локалне самоуправе да им обезбеди услове и могућности за школовање, здравствену и социјалну заштиту и проналажење посла. Национална служба за запошљавање успешно спроводи низ мера у сарадњи са Градском управом, а једна од њих су и каравани запошљавања у ромским насељима који ће се и убудуће организовати.

Као један од главних и најважнијих циљева ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња истакао бих њихову сталну (активну) инклузију у образовни систем Србије са циљем да заврше основну и средњу школу. У складу са тим циљем је и програм функционалног основног образовања одраслих „Друга шанса“, који се спроводи од 2011. године у Основној школи „Свети Сава“ Липнички Шор, а који похађа велики број Рома.

Верујем да ће локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2019. до 2021. године знатно допринети квалитетнијем животу ромске заједнице у Лозници.

ГРАДОНАЧЕЛНИК
Видоје Петровић

1 УВОД

Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозници за период од 2019. до 2021. године (у даљем тексту: ЛАП) дефинише правце деловања Града Лознице у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња, као и конкретне мере и активности којима се настоји побољшати садашњи положај припадника ромске заједнице, уз јасне механизме помоћу којих се може пратити остваривање дефинисаних циљева. Он представља део напора које локална заједница чини током низа година са основним циљем смањења јаза који постоји између Рома и осталих припадника локалне заједнице.

ЛАП почива на анализи релевантних националних стратешких докумената, локалних података и процени потреба ромске популације на подручју Града Лознице. Израђен је кроз широк партиципативни и партнерски приступ који ће бити примењен и у процесу његове реализације, праћења и извештавања. Град Лозница намерава да у реализацију дефинисаних циљева и активности укључи све релевантне актере из локалне заједнице, као и да сарађује са републичким органима који се баве питањем ромске популације и иностраним фондовима на реализацији овог плана. Реално је за очекивати да овакав концепт постави основ за оптималан квалитет резултата који се очекују реализацијом планираних активности и мера, на којима ће све заинтересоване стране и релевантни партнери радити у континуитету у наредном периоду.

Израда овог ЛАП-а реализована је у оквиру Компоненте 1 -*Успостављање/унапређење локалних стратешких, финансијских и институционалних механизма за инклузију Рома* Програма ИПА 2016 „Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома“ (у даљем тексту: Програм) који финансира ЕУ, а спроводи Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије (у даљем тексту: СКГО), док је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања главно корисничко министарство. Општи циљ Програма је обезбеђивање подршке текућем процесу побољшања социо-економског положаја ромске популације у локалним заједницама и спровођење приоритетних стратешких мера из Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016. до 2025. године, док је компонента 1 Програма уже усмерена на пружање свеобухватне подршке јединицама локалне самоуправе у унапређењу и развоју ЛАП-ова за инклузију Рома, успостављању и функционисању Локалних мултисекторских координационих тела за инклузију Рома и Мобилних тимова за инклузију Рома. Поред тога, у оквиру ове компоненте пружају се обуке, размена најбољих пракси и саветодавна подршка свим локалним самоуправама са ромском популацијом.

Град Лозница и СКГО потписале су 27. јуна 2018. године Споразум о сарадњи који се односи на сарадњу у реализацији компоненте 1 Програма, чиме је потврђења спремност Град Лознице за потпуно ангажовање у остваривању циљева Програма и успостављању и унапређењу стратешких, финансијских и институционалних механизма за инклузију Рома на својој територији. Доношење ЛАП-а је иницирало Локално координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња (у даљем тексту: ЛКТ), а израдила га је Радна група за израду ЛАП-а, уз стручну помоћ СКГО експерата.

Радна група за израду ЛАП-а основана је 12. децембра 2018. године од стране Градског већа Града Лозница, а чланови радне групе који су учествовали у изради ЛАП-а су:

1. Љиљана Ранковић, Дом здравља "Др Миленко Марин", координаторка Радне групе
2. Тања Глишић Матић, Градска управа града Лознице, Одељење за друштвене делатности;

3. Радојка Станковић, Градска управа града Лознице, Одељење за друштвене делатности;
4. Роса Савић, Градска управа града Лознице, Одељење за друштвене делатности;
5. Данијела Мирковић, Градска управа града Лознице, Одељење за финансије и локалну пореску администрацију;
6. Светлана Ђукић, Градска управа града Лознице, Одељење за планирање и изградњу;
7. Станиша Чабаркапа, Предшколска установа "Бамби";
8. Зоран Цветиновић, Основна школа "Краљ Александар I Карађорђевић", Јадранска Лешница;
9. Бранко Лукић, Национална служба за запошљавање- Филијала Лозница;
10. Сања Грујичић, Центар за социјални рад Лозница;
11. Весна Мелезовић, Црвени крст Лозница;
12. Прим др Нада Ђурић, Удружење грађана "Искра-Лозница";
13. Милојко Аметовић, Удружење грађана "Жива ватра";
14. Миливоје Аметовић, Удружење грађана "Ромска срећа";
15. Дијана Субић, педагошки асистент.

Током израде овог документа спроведени су следећи кораци: припремљена је ситуациона анализа са SWOT анализама за пет области- становање, образовање, запошљавање, здравље и социјална заштита; утврђени су општи циљ и посебни циљеви за приоритетне области; идентификоване су мере и активности које доприносе остварењу дефинисаних циљева и за сваку од активности утврђени су и носилац и партнери, временски оквир, потребна финансијска средства по изворима, циљ, индикатори са базним и циљним вредностима и извор верификације.

Одржани су следећи састанци, радионице и догађаји:

- **Уводна једнодневна радионица** – одржана је 22.10.2018. године на којој је присуствовало 17 учесника (чланова ЛКТ и РГ) – током које је усаглашена методологија за израду ЈАП-а и договорен временски оквир и план активности
- **Дводневна радионица за развој ситуационе анализе са SWOT анализом**, која је одржана 22. и 23.11.2018. године и на којој је присуствовало 20 учесника. На овој радионици урађене су SWOT анализе за пет области: становање, образовање, запошљавање, здравље и социјална заштита и идентификоване приоритетне области за решавање. Другог дана радионице одржана је фокус група са представницима ромске заједнице о кључним проблемима и приоритетима за решавање у свих 5 области.
- **Једнодневна радионица за дефинисање општег циља, посебних циљева и мера** – одржана је 17.12.2018. године и на њој је присуствовало 18 учесника из већине локалних институција које чине радну групу.
- **Дводневна радионица за израду предлога нацрта ЈАП-а** одржана је 21. и 22. 02. 2019. године и на њој је учествовало 20 учесника. На овој радионици идентификовани су пројекти и активности за претходно дефинисане мере, а за сваку активност/пројекат утврђени су: носилац и партнери, временски оквир, потребна финансијска средства по изворима финансирања, циљ пројекта/активности, индикатори са базним и циљним вредностима и извор верификације
- **Фокус група са представницима ромске заједнице**, одржана је 13.03.2019. године и у њој је учествовало 6 представника/ица, међу којима су били представници ромских удружења и представници ромских насеља са територије Града Лознице.

Представницима ромске заједнице представљени су предложени пројекти и активности које је дефинисала радна група у свих 5 области, а потом су сакупљени коментари и предлози за њихову дораду, односно предлози за нове пројекте и активности

- **Јавна расправа на којој је јавности представљен предлог финалног нацрта ЛАП-а** – одржана је 25.6.2019.године и на њој је било присутно 10 учесника.

Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња града Лознице за период 2019-2021. године усвојен је од стране Скупштине града Лознице.

2 СТРАТЕШКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ

Влада Републике Србије је на седници одржаној 3. марта 2016. године усвојила *Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године* (“Службени гласник РС”, бр. 26/2016). Овај документ је настао из потребе да се на један системски и свеобухватан начин питања социјалног укључивања Рома и Ромкиња унапреде, како на националном, тако и на локалном нивоу уз коришћење искустава у спровођењу претходне *Стратегије за унапређивање положаја Рома у Републици Србији (2009-2015)* и полазних основа за израду нове стратегије. Институционални ресурси за припрему и спровођење Стратегије чине: Савет за унапређење положаја Рома и спровођење Декаде укључивања Рома, Канцеларија за људска и мањинска права, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, ресорна министарства која су задужена да воде јавне политике од интереса за остваривање стратешких мера и потпредседница Владе Републике Србије и министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, која у име Владе координира рад државних органа, као и органа јединица локалних самоуправа и јавних предузећа у вези са унапређењем положаја Рома и Ромкиња¹. Роми су једна од најугроженијих друштвених група, те је циљ Владе Србије да, кроз удружени напор целог друштва, унапреди њихов положај како би се смањиле неједнакости које постоје између Рома и Ромкиња и остатка становништва. Стратегија је стратешки документ који ће за период од девет година интензивирати рад институција на националном и локалном нивоу за питања социјалног укључивања Рома и Ромкиња и сузбијање њихове дискриминације, односно за стварање услова за пун приступ остваривању људских права особа ромске националности. Стратегија покрива пет приоритетних области: образовање, становање, запошљавање, здравље и социјалну заштиту.

Србија се на путу европских интеграција придружила земљама чланицама када је реч о социјалном укључивању Рома и Ромкиња, будући да је као основу за израду овог документа користила *Оквир за националне стратегије за интеграцију Рома* који је Европска комисија, заједно са Европским парламентом, прописала за земље чланице што осигурава наставак сарадње и наставак подршке ЕУ Србији за унапређење положаја Рома и Ромкиња. Стратегија је заснована на постојећим стратешким, правним и институционалним ресурсима – стратегијама и прописима којима су уређена поједина питања унапређења положаја Рома и Ромкиња, али и на опредељењу државе да развија програме унапређења положаја Рома и Ромкиња исказаним *Оперативним закључцима са семинара „Социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији”* (за период 2015–2017. године)² и нацрту *Акционог плана за поглавље 23*³.

1 Закључак 05 Број: 035-6254/2015 од 08. јуна 2015. године.

2 Оперативне закључке је 09. септембра 2015. године потпредседница Владе проф. др Зорана Михајловић упутила надлежним државним органима са молбом да их у наредне две године реализују

3 Нацрт Акционог плана из августа 2015. године.

Оперативни закључци са четвртог семинара „Социјална укљученост Рома и Ромкиња у Републици Србији 2017. године» истичу значај координисаног рада државних органа, укључујући рад локалних самоуправа и јавних предузећа у вези са побољшањем ситуације Рома и њиховим пуним учешћем у друштвеном, економском, културном и политичком животу. Наводи се да у наредном периоду, акценат мора бити на квалитативном спровођењу планираних стратешких мера и активности, уз учешће представника ромских организација цивилног друштва, укључујући Национални савет ромске националне мањине са посебним фокусом на локални ниво.⁴

Посебну пажњу треба посветити оснаживању Ромкиња јер оне и данас трпе вишеструку дискриминацију. У односу на ширу друштвену заједницу, Ромкиње су двоструко дискриминисане – као жене и као припаднице националне мањине.

Локалне самоуправе располажу механизмима на основу којих могу да управљају и спроводе инклузивне јавне политике, а осим тога Закон о локалној самоуправи их обавезује да се старају о остваривању људских и мањинских права. Овакво усмерење стратешких мера омогућава праћење остваривања права Рома и Ромкиња и напредак у вези са применом инклузивних политика, најпре, у локалној заједници, а потом и широј друштвеној заједници. На основу непосредних података и информација, локалне самоуправе могу да унапреде инструменте и механизме помоћу којих је могуће елиминисати узроке отежаног приступа правима и структурног сиромаштва Рома и Ромкиња. С тим циљем, Влада РС путем Стратегије истиче потребу да локалне самоуправе припремају и усвајају локалне акционе планове, усклађене са реалним, општим и локалним економским и социјалним развојем, да обучавају стручне тимове у локалној самоуправи који би били способни да припреме, спроводе и управљају локалном стратегијом и да обезбеде средства у локалним буџетима за спровођење мера социјалног укључивања Рома и Ромкиња, те осигурају доследно утврђивање одговорности за њихово спровођење.

Координационо тело за праћење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња, уз помоћ Канцеларије за људска и мањинска права и Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, координира пословима у вези са инклузијом Рома и Ромкиња и стара се о успостављању одрживих нормативних и институционалних услова за спровођење стратешких мера и управљање Стратегијом.

2.1 Локалне стратегије

Град Лозница последњих година стратешки планира свој развој у различитим областима које спадају у надлежности локалне самоуправе, те су у периоду израде овог документа на снази биле следеће локалне стратегије и акциони планови:

- Стратегија локалног одрживог развоја Града Лознице 2012-2021
- Стратегија социјалне заштите Града Лознице 2016-2020
- Локални акциони план запошљавања 2018
- Локални акциони план за младе 2016-2022
- Акциони план спречавања злоупотребе дрога у Лозници 2018-2022
- Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица,

---

⁴ Оперативни закључци са четвртог семинара „Социјална укљученост Рома и Ромкиња у Републици Србији 2017. године

повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на територији града Лознице за период од 2017-2021

- Програм развоја спорта Града Лознице 2016-2018

Стратегија локалног одрживог развоја Града Лознице 2012-2021 представља крвни стратешки документ, те су приликом израде ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња у обзир узети циљеви и мере предвиђене тим документом које се односе на ову циљну групу. Реч је о следећем стратешком циљу и мерама:

Табела 1: Стратешки циљ, мере и активности Града Лознице који се односе на социјално укључивање Рома и Ромкиња

Стратешки циљ	Мера	Активност/пројекат
3.2. Унапређење здравствене и социјалне заштите	3.2.1 Подизање капацитета здравствене заштите	3.2.1.9. Пројекат унапређења здравља ромске популације у Јадранској Лешници
	3.2.2. Подизање капацитета за пружање социјалних и саветоднавних услуга угроженим популацијама	3.2.2.4. Адаптација и санација 30 стамбених објеката у ромским насељима

Извор: Стратегија локалног одрживог развоја Града Лознице 2012-2021

Такође, ЛАП за социјално укључивање Рома и Ромкиња усаглашен је и са следећим циљевима, мерама и активностима предвиђеним другим важећим локалним стратешким документима:

Табела 2: Стратешки циљеви, мере и активности у области социјалне заштите и локалног одрживог развоја. Града Лознице

СТРАТЕГИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ЛОЗНИЦЕ 2016-2020		
Стратешки циљ	Мера	Активност/пројекат
Стратешки циљ 1: Унапређена социјална инклузија осетљивих група кроз развијену мултисекторску сарадњу (социјална заштита - образовање – примарна здравствена заштита -организације цивилног друштва) и међусекторске услуге.	Мера / акција 1.3. Развијање међусекторских услуга (међусекторских „пакета“) за различите осетљиве групе грађана	1.3.2. Заштита деце и адолесцената од разних врста насиља (породичног, вршњачког, партнерског, насиља на интернет-у итд.) 1.3.3. Саветовалиште о здравим стилевима живота за децу и адолесценате

<p><i>Стратешки циљ 2:</i></p> <p>Развијен систем локалних услуга социјалне заштите, у складу са стандардима услуга и захтевима за њихово лиценцирање, за осетљиве групе грађана који подржава њихову активну партиципацију и социјалну инклузију</p>	<p>Мера/акција: 2.1. Израда Програма развоја услуга социјалне заштите у граду Лозници</p> <p>Мера/акција: 2.2. Примена Програма развоја услуга социјалне заштите у граду Лозници 2016-2020</p>	<p>2.2.1. Унапређивање постојећих услуга предвиђених Градском одлуком:</p> <p>2.2.1.1. Дневни боравак за децу и младе Сунце</p> <p>2.2.1.3. Становање уз подршку за младе који излазе из система друштвене бриге</p> <p>2.2.1.4. СОС телефон за жртве насиља</p> <p>2.2.2. Развој нових услуга социјалне заштите:</p> <p>2.2.2.1. Клуб за младе који су (или су били) у хранитељским породицама</p> <p>2.2.2.2. Прихватна станица и прихватилиште</p> <p>2.2.2.3. Помоћ у кући старим особама у руралној средини</p> <p>2.2.4. Инфраструктурни пројекти и пројекти обезбеђивања опреме:</p> <p>2.2.5. Развој пројеката – иновативних услуга социјалне заштите:</p> <p>2.2.5.1. Лични пратилац за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом</p> <p>2.2.5.2. Саветовалиште за децу и младе у ризику (психосоцијалне, за ментално здравље, правно, за партнерске односе...)</p> <p>2.2.5.3. Породично саветовалиште (за породице у кризи)</p>
---	--	---

Извор: Стратегија социјалне заштите Града Лознице 2016-2020.г.

У периоду 2013- 2017. година Град Лозница је примењиво акциони план који се односио на инклузију Рома- **Локални акциони план за Роме**, чији је *општи циљ* био унапређење положаја Рома на територији Града Лознице, нарочито у области образовања, културе и информисања, запошљавања, здравствене и социјалне заштите и становања, као и стварање услова за њихову већу укљученост у друштвене токове.

Специфични циљеви претходног ЛАП-а били су:

У области образовања:

- 1) Повећати број ромске деце која похађају целодневни и полудневни боравак и потпун обухват ромске деце припремним предшколским програмом;
- 2) Укључивање ромске деце у образовни систем и смањење осипања у вишим разредима;
- 3) Побољшање материјалног и социјалног положаја ромских ученика;
- 4) Укључивање ромске деце у средњошколско образовање и промовисање значаја истог;
- 5) Побољшање материјалног и социјалног положаја ромских ученика средњих школа.

У области културе и информисања:

- 1) Стварање услова за учешће што већег броја припадника ромске популације у културним активностима и већа медијска заступљеност

У области запошљавања:

- 1) Смањење броја незапослених припадника ромске популације мотивисањем ка samozapošljavanju и активним односом према заснивању радног односа

У области здравствене заштите:

- 1) Осигурати право на здравствену заштиту припадника ромске националне мањине
- 2) Подизање свести здравствених радника из области заштите здравља Рома
- 3) Подизање свести припадника ромске националне мањине из области заштите здравља
- 4) Побољшање положаја социјално угрожених Рома кроз помоћ у здравственој нези и адекватном начину исхране
- 5) Унапређење хигијенско - епидемиолошких услова у ромским насељима у циљу спречавања настанака и ширења заразних и паразитарних болести
- 6) Побољшање снабдевања лековима и медицинским материјалом у месним заједницама где живе Роми.

У области социјалне заштите и становања:

- 1) Стварање услова за већу укљученост Рома у систем социјалне заштите
- 2) Побољшање услова становања Рома у ромским насељима
- 3) Унапредити и изградити инфраструктуру у ромским насељима (Јошева, Јадранска Лешница, Горњи Добрић, Клупци, Чокешина и Бања Ковиљача)
- 4) Подићи ниво информисаности Рома о правима из области социјалне заштите и могућности остваривања осталих права
- 5) Реализовати програм правне подршке припадницима ромске популације
- 6) Организовати програме подршке у циљу јачања капацитета постојећег удружења Рома у граду Лозница.

Претходни ЛАП за Роме није предвиђао механизме за мониторинг и евалуацију спровођења акционог плана, нити су они рађени. На уводној радионици за израду новог ЛАП-а чланови Радне групе и Локалног међусекторског координационог тела констатовали су да, иако није рађена евалуација спровођења претходног ЛАП-а, да је већина планираних мера и активности била реализована у области образовања, социјалне заштите и здравства, а да је најмање помака било у области становања због нерешених имовинско-правних односа и великог броја нелегалних објеката у ромским насељима.

2.2 Институционални оквир на локалном нивоу

2.2.1 Локални механизми за инклузију Рома и Ромкиња

У Лозници није именован координатор за ромска питања нити је ово радно место систематизовано Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. Основна улога **координатора за ромска питања** јесте да као представник локалне самоуправе пружа стручну и техничку помоћ ромској заједници на територији локалне самоуправе у циљу одговарања на потребе ромске националне мањине и унапређења њиховог социо-економског положаја, и да дефинише приоритете и прати спровођење локалних стратешких мера за инклузију Рома.

Од локалних тела која могу бити значајна за инклузију Рома и Ромкиња формирани су Комисија за родну равноправност и Савет за здравље, али у њима нема чланова/ица ромске националности. Савет за међунационалне односе није формиран.

Град Лозница је, препознајући значај успостављања **Мобилне јединице за социјално укључивање Рома и Ромкиња на локалном нивоу** (у даљем тексту: Мобилна јединица),

основао овај важан локални механизам 2018. године у чијем раду учествују представници свих релевантних локалних институција: Роса Савић, саветник на пословима социјалне заштите и социјалне политике Градске управе Града Лознице (*координаторка*); Радојка Станковић, шеф Одсека за дечију, социјалну и здравствену заштиту Градске управе Града Лознице (*заменик члана*); Славка Перић, водитељ случаја, Центар за социјални рад Лозница (*члан*); Верица Швабић, водитељ случаја, Центар за социјални рад Лозница (*заменик члана*); Љиљана Ранковић, координатор за квалитет рада, Дом здравља “Др Миленко Марин” (*члан*); Душка Ђорђевић, медицинска сестра у Служби за здравствену заштиту деце и омладине, Дом здравља “Др Миленко Марин” (*заменик члана*); Миодраг Капетановић, саветник за запошљавање, Национална служба за запошљавање-Филијала Лозница (*члан*); Миленко Панић, саветник за запошљавање, Национална служба за запошљавање Филијала Лозница (*заменик члана*) и Дијана Субић, педагошка асистенткиња (*члан*). Мобилна јединица ради на подстицању директне примене дефинисаних стратешких мера у органима и установама, обилази ромска насеља на основу утврђеног плана, сарађује са Националним саветом ромске националне мањине и организацијама цивилног друштва, обавештава органе јавне управе о проблемима у вези са применом стратешких мера, припрема иницијативе и пројекте којима се осигурава сарадња локалних организација и партнера у процесу унапређења положаја Рома и Ромкиња и прикупља податке о остваривању стратешких мера. Оперативни капацитети Мобилне јединице засновани су, пре свега, на чињеници да су њени чланови/це запослени у поменутиим локалним институцијама/установама и да раде на пословима који су у вези са остваривањем права припадника/ица ромске популације, те су непосредно упознати са проблематиком у овој области.

Поред мобилне јединице, именовано је и **Локално координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња** (у даљем тексту: ЛКТ) које чине доносиоци одлука испред локалне управе и других локалних институција релевантних за питања инклузије Рома и Ромкиња у локалну заједницу. Ово тело ће испред локалне самоуправе координисати процес израде ЛАП-а и одлучивати о његовом финалном нацрту, који ће, потом, бити достављен Скупштини Града Лознице на усвајање. Чланове ЛКТ у Лозници чине: градоначелник Града Лознице, директор Основне школе “Александар I Карађорђевић” Јадранска Лешница, директор Предшколске установе “Бамби”, директор Дома здравља “Др Миленко Марин”, директор Националне службе за запошљавање- Филијала Лозница, директор Центра за социјални рад Лозница, директор Центра за културу, начелник полицијске станице у Лозници, директор КЈП “Наш дом“ и председница Удружења грађана “Искра-Лозница”.

Систем предшколског и основношколског образовања у Лозници чине једна предшколска установа, 37 одељења вртића, 14 основних школа са 22 издојена одељења и једна основна музичка школа. За лакшу и потпунију инклузију деце ромске националности у образовно-васпитне програме у локалној заједници од изузетне је важности постојање педагошких асистената, који треба да допринесу повећању обухвата деце ромске националности у основним и средњим школама и превазилажењу тешкоћа са којима се ђаци ромске националности суочавају током школовања. У Лозници је тренутно ангажована само **једна педагошка асистенткиња** у Предшколској установи “Бамби”, али постоји ургентна потреба за ангажовањем још најмање 4 педагошка асистента управо у оним основним школама које похађа највише ученика/ица ромске националности, као што су: ОШ “Вера Благојевић” Бања Ковиљача, ОШ “Петар Тасић” Лешница, ОШ “Александар I Карађорђевић” Јадранска Лешница и ОШ “Доситеј Обрадовић” Клупци. Досадашња сарадња педагошке асистенткиње са другим релевантним локалним установама и институцијама оцењена је као добра и корисна, поготово сарадња у размени информација о потребама деце ромске

националности са Центром за социјални рад Лозница и Домом здравља “Др Миленко Марин”. Такође, асистенткиња активно учествује у реализацији пројеката и иницијатива усмерених на унапређење положаја ромске популације које реализују локалне организације цивилног друштва, као што су удружења “Искра-Лозница” и “Ромска срећа”.

Иако је увођење **здравствених медијаторки** оцењено као најуспешнија досадашња мера јавних политика у области инклузије Рома и Ромкиња у Републици Србији, у Лозници тренутно није ангажована ниједна здравствена медијаторка. Улога медијаторки је да воде евиденцију о здравственом стању житеља неформалних насеља, раде са њима на подизању свести о неопходности вакцинације деце, као и о значају правилне исхране и хигијенских навика. Оне треба да буду спона у ефикасном повезивању здравственог система и грађана неформалних ромских насеља, како би се омогућио бољи увид здравствених установа у стање у овим насељима и повећао број правременог јављања лекару.

2.2.2 Локални актери значајни за социјално укључивање Рома и Ромкиња

Социјално укључивање ромске националне мањине у локалу заједницу углавном се одвија кроз остваривање права и пружање услуга од стране различитих институција, установа и удружења грађана. **Центар за социјални рад Лозница** (ЦСР) је основна установа социјалне заштите у Граду која обавља послове у области социјалне и породично – правне заштите на основу следећих закона и аката: Закона о социјалној заштити, Породичног закона, Закона о кривичном поступку, Кривичног законика, Закона о општем управном поступку, Одлуке о правима и услугама социјалне заштите Града Лознице, Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад и др. У делатности ЦСР Лозница спада како вршење јавних овлашћења у складу са Законом о социјалној заштити и другим законима, тако и оставривање права и пружање услуге из области социјалне заштите из надлежности Града Лознице, које су предвиђене Одлуком о правима и услугама социјалне заштите Града Лознице. Најважније функције које ЦСР Лозница обавља су: непосредно остваривање социјалне заштите грађана и њихових породица, остваривање функција органа старатељства, праћење и проучавање социјалних потреба и проблема, превентивна делатност, планирање и програмирање социјалне заштите и координирање активности на спровођењу социјалне заштите на територији Града. Центар за социјални рад располаже пословним простором површине 325 м² у приземљу стамбене зграде у центру Лознице. Просторни капацитети за рад запослених су задовољавајући. За потребе **дневног збрињавања деце и омладине са сметњама у развоју**, адаптиране су и савремено опремљене засебне просторије величине 83 м², састављене од просторија за рад са децом, канцеларије за стручни тим и помоћних просторија. Просторије су у власништву Града, а посебним уговором су уступљене на коришћење ЦРС. Поред формалног образовања и обавезне обуке за вођење случаја у ЦСР, већина стручних радника је похађала посебне обуке и едукације за које поседују сертификате, као што су: права детета, породично – правна заштита, заштита од насиља у породици, стратешко планирање, обуке за писање предлога пројеката, ненасилна комуникација и сл. Четири стручна радника завршила су први степен системске породичне терапије.

Лозница је град у којем хранитељство има традицију дужу од 45 година. **Центар за породични смештај - Радна јединица Лозница** обавља послове из области породичног смештаја које је претходно обављао Центар за социјални рад Лозница. Од јуна 2012. године, уз одобрење Министарства рада и социјалне политике, овај Центар постаје организациони део (радна јединица) Центра за породични смештај и усвојење из Београда. До промене је дошло како би се смањила преоптерећеност стручних радника ЦСР Лозница, али и обезбедила

већа и квалитетнија подршка хранитељским и усвојитељским породицама, као и деци на породичном смештају којима је подршка саветника за хранитељство, сада, много доступнија. Радна јединица у Лозници надлежна је и за општине Мали Зворник, Крупањ и Љубовија, као и за подјединице у Шапцу, Богатићу и Владимирцима. У радној јединици у Лозници запослена су три стручна радника (социјални радник, психолог и социолог) којима је поверена улога руководиоца, саветника и едукатора за хранитељство.

Црвени крст Лозница је основан 1876. године као друштвена организација на бази учлађења. Основна делатност Црвеног крста је здравствени и социјални рад. У складу са основним циљем организације - помоћ људима у невољи, активности Црвеног крста у области социјалне делатности усмерене су на побољшање услова живота угрожених категорија грађана, кроз сагледавање стања њихових потреба и обезбеђивање и дистрибуирање помоћи. Кад је реч о здравственој делатности Црвеног крста, организација спроводи активности које воде унапређењу здравља људи, као и формирању позитивних навика код младих. Црвени крст спроводи традиционалне и нове акције/активности, као што су: борба против трговине људима, промоција хуманих вредности, програм бриге о старима у граду и на селу, здрави стилови живота итд.

Установа за децу и младе "Вера Благојевић" у Бањи Ковиљачи једина је установа социјалне заштите у Мачванском региону за смештај и збрињавање деце. Установа је основана 1983. год. од стране локалне заједнице и оснивача бивших штићеника (деце – ратних сирочади), а поседује два објекта чији су капацитети 42 корисника/ца за смештај деце и младих.

Национална служба за запошљавање - Филијала Лозница у територијалном и организационом смислу обухвата Службу Лозница и испоставе у Љубовији, Крупњу и Малом Зворнику. Служба је добро опремљена како у погледу просторних капацитета, тако и техничком опремом - прикључена на ЈИС по европским стандардима. Њен рад се финансира из буџета Републике Србије, а корисници услуга су незапослена лица и послодавци. Услуге које пружа НСЗ су: посредовање при запошљавању, програми запошљавања, програми додатног образовања и обуке, програми професионалне оријентације, тренинзи за теже запошљива лица и сл. Филијала Националне службе за запошљавање може потенцијално да пружи значајан допринос ублажавању проблема незапослености, кроз директно посредовање у вези посла и пружањем других нарочито едукативних услуга, с обзиром да су њени запослени имали прилике да се усавршавају у различитим областима.

Поред наведеног локалног институционалног оквира за социјално укључивање Рома и Ромкиња, у Лозници од укупно 166 регистрованих удружења делују 3 **организације цивилног друштва које заступају интересе ромске заједнице и раде на унапређењу услова њиховог живота**- Удружење Рома "Ромска срећа", Удружење Рома "Жива ватра" Јошева и Удружење грађана "Искра-Лозница". Удружење "Ромска срећа" основано је 2001. године са циљевима који се, између осталог, односе на промовисање здравих стилова живота међу становништвом, промовисање права на различитост и толеранције на различитост, заговарање и имплементирање мултидисциплинарног приступа у решавању проблема Рома као маргинализоване групе, ангажовање на остваривању основних људских и грађанских права различитих категорија становништва, подржавање и учествовање у манифестацијама за очување културне баштине. Удружење грађана "Искра-Лозница" је основано 2005. године као нестраначко, невладино и непрофитно удружење чији је циљ здравствена и еколошка едукација и развијање свести грађана о многим темама и њихово ангажовање. Сврха постојања удружења је подизање нивоа информисаности, знања и вештина грађана- посебно младих, деце, Рома и других осетљивих група за здрав живот у здравом окружењу. Удружење броји 10 активних чланова и близу 50 младих вршњачких едукатора и волонтера, а до сада

је реализовало преко 50 пројеката, од тога 3 националног карактера, 20 регионалног значаја, док су остали пројекти били локалног карактера.

3 ОПШТИ ПОДАЦИ О ГРАДУ ЛОЗНИЦА

Град Лозница се налази на западу Србије, на граници са Босном и Херцеговином и обухвата 54 насељена места, од којих су Лозница и Бања Ковиљача класификована као градска. Са површином од 612 km² Град заузима 0,5% територије Републике Србије, а у административном смислу припада Мачванском округу захватајући 19% његове територије.

Према степену развијености јединица локалних самоуправа, Град Лозница спада у трећу групу чији је степен развијености у распону од 60% до 80% републичког просека.

Табела 3: Насељена места у Граду Лозници

Градска насеља (2)	Лозница, Бања Ковиљача
Сеојска насеља (52)	Башчелуци, Брадић, Брезјак, Брњац, Велико Село, Воћњак, Горња Бадања, Горња Борина, Горња Ковиљача, Горња Сипуља, Горње Недељице, Горњи Добрић, Грнчара, Доња Бадања, Доња Сипуља, Доње Недељице, Доњи Добрић, Драгинац, Зајача, Јадарска Лешница, Јаребице, Јелав, Јошева, Југовићи, Каменица, Клупци, Козјак, Коренита, Крајишници, Лешница, Липница, Липнички Шор, Лозничко Поље, Милина, Ново Село, Пасковац, Плоча, Помијача, Рибарице, Руњани, Симино Брдо, Слатина, Стража, Ступница, Текериш, Трбосиле, Трбушница, Тршић, Филиповићи, Цикоте, Чокешина, Шурице

3.1 Географски подаци

Градско подручје Лознице састоји се из 3 велике целине: планина Цер (висина 687mnm) и Иверак (висина 426mnm) на северу, долина река Јадар и Лешница у центру, и планина Гучево (висина 779mnm) и Борања (висина 856mnm) на југу.

Територија Града Лознице топографијом подсећа на огроман амфитеатар - циновску потковицу, јер је смештена између Цера и Иверка, на северу и североистоку, Влашића, на истоку, Гучева, Костајника и огранака Борање, на југу, а отворена према западу и северозападу. Заклоњена планинама и њиховим огранцима од хладних северних и источних ветрова Лозница са околином представља својеврсну оазу жупног климата, по којем се приметно разликује од поднебља суседних предела. Климат Лознице и њене околине је веома погодан.

По водним ресурсима Град Лозница је свакако међу првим у Србији. Њено водно богатство је значајно и разноврсно. Чине га површински водотоци – реке, подземне воде, обични и термо – минерални извори. Најзначајнији су: Дрина, Јадар, Лешница, Штира и Жеравија. Водно богатство и његову разноврсност на градском подручју употпуњују воде термоминералних извора. Најзначајније су воде Бање Ковиљаче, које се јављају у виду више извора, као и воде Бање Бадање.

Лозница има добар географско – саобраћајни положај. Кроз Лозницу пролази главна саобраћајница Београд – Шабац – Лозница – Зворник – Тузла – Сарајево, односно Бијељина – Лозница – Мали Зворник – Љубовија – Бајина Башта – Ужице и даље до Црногорског приморја. Путем Лозница – Осечина – Ваљево – Лајковац излази на Ибарску магистралу. Кроз Лозницу пролази и железничка пруга Шабац – Зворник.

Значајни природни ресурси у Лозници су богат шумски фонд, обрадиво пољопривредно земљиште, налазишта метала и неметала а има једно од најзначајнијих светских лежишта литијум-бората „Јадарита“, као и две бање (Бања Ковиљача и Бања Бадања) са потенцијалима за развој здравственог туризма. Бања Ковиљача и Бања Бадања имају статус специјалне болнице за рехабилитацију и значајне су туристичке дестинације за град.

3.2 Историјски подаци

Лозница је природни, привредни, саобраћајни и културни центар овог дела Подриња. Имала је важну улогу у историји, као гранични град и окружно место Кнежевине Србије, истурено према Босанском пашалуку, а и касније као седиште Среза Јадранског, а потом Лозничког.

3.3 Демографски подаци

По *Попису становништва из 2011. године* у Лозници живи 79.327 становника (39.091 мушкараца и 40.236 жена) у 27.127 домаћинстава. Просечан број чланова по домаћинству износи 2.92. У Граду има 30.095 радно способних грађана старосне доби од 15 до 64 године. Просечна старост становништва износи 41.6 година. На градском подручју живи 24.363, а на сеоском подручју и осталим насељеним местима 54.964 становника.

Табела 5: Кретање броја становника према званичним пописима 1991, 2002 и 2011

	Према попису 1991. године	Према попису 2002. године	Према попису 2011. године
Република Србија	7.581.437	7.498.001	7.186.862
Мачвански округ	329.226	329.625	298.931
Град Лозница	83.413	86.413	79.327

Извор: Републички завод за статистику

У Лозници је, као и у већини локалних самоуправа у Србији, последње две деценије пристуна депопулизација која се огледа у смањењу број становника за 4,89% (4.086). Чак је у периоду између два пописа становништва 1991. и 2002. године забележен тренд повећања броја становника, захваљујући приливу избеглица и интерно расељених лица, али се он до данас није одржао. Основни разлози депопулације становништва су: негативан природни прираштај, висок степен незапослености и одлазак млађе, радно способне популације у веће градове на школовање или у иностранство у потрази за запослењем.

Табела 5: Становништво према националној припадности према попису 2011.

Национална припадност	Република Србија		Регион Шумадије и Западне Србије		Мачванска област		Град Лозница	
	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)
Укупно	7186862	100	2031697	100	298931	100	79327	100
Срби	5988150	83,32	1799394	88,57	284165	95,06	74686	94,15
Роми	147604	2,05	20649	1,02	4537	1,52	761	0,96
Албанци	5809	0,08	591	0,03	19	0,01	5	0,01
Бошњаци	145278	2,02	142767	7,03	271	0,09	120	0,15
Бугари	18543	0,26	365	0,02	24	0,01	6	0,01
Буњевци	16706	0,23	41	0,00	15	0,01	2	0,00
Власи	35330	0,49	2105	0,10	23	0,01	2	0,00
Горанци	7767	0,11	694	0,03	54	0,02	-	-
Југословени	23303	0,32	1635	0,08	261	0,09	74	0,09

Мађари	253899	3,53	433	0,02	108	0,04	26	0,03
Македонци	22755	0,32	1854	0,09	150	0,05	34	0,04
Муслимани	22301	0,31	14411	0,71	1501	0,50	540	0,68
Немци	4064	0,06	130	0,01	25	0,01	9	0,01
Румуни	29332	0,41	567	0,03	85	0,03	6	0,01
Руси	3247	0,05	463	0,02	92	0,03	26	0,03
Русини	14246	0,2	38	0,00	11	0,00	3	0,00
Словаци	52750	0,73	164	0,01	44	0,01	15	0,02
Словенци	4033	0,06	287	0,01	35	0,01	7	0,01
Украјинци	4903	0,07	171	0,01	50	0,02	12	0,02
Хрвати	57900	0,81	1645	0,08	327	0,11	77	0,10
Црногорци	38527	0,54	3805	0,19	185	0,06	58	0,07
Остали	17558	0,24	1840	0,09	303	0,10	51	0,06
Нису се изјаснили	160346	2,23	15386	0,76	2769	0,93	791	1,00
Регионална прип.	30771	0,43	626	0,03	52	0,02	9	0,01
Непознато	81740	1,14	21636	1,06	3825	1,28	2007	2,53

Извор: Попис 2011, Републички завод за статистику

Како се може закључити из табеле, Лозница спада у локалне самоуправе са хомогеним националним саставом, јер 94,15% њених грађана чине Срби, док највећу националну мањину чине Роми којих је према попису из 2011. године било 761, односно 0,96% становништва. Међутим, овај број не одговара ситуацији на терену, јер се велики број припадника ромске популације изјашњавају као Муслимани или Срби, те се процењује да их око 1.200 живи на територији Лознице. Када је реч о осталим националним мањинама, у Лозници су најбројнији Муслимани којих има 0,68%, а затим следе Бошњаци (0,15%) и Хрвати (0,10%).

3.4 Општи подаци о Ромима

Грађани ромске националности чине највећу националну мањину на територији Града Лозница, а према проценама градске управе заснованим на истраживању које су у претходном периоду спровеле локалне ромске организације, процењује се да у њему живи око 1.200 Рома и Ромкиња. У посебан бирачки списак је на дан 23.10.2014. било уписано 318 грађана ромске националности.

Табела 6: Старосна структура грађана ромске националности

Године старости	Укупно		Мушкарци		Жене	
	Број	Удео у укупном броју (%)	Број	Удео у укупном броју (%)	Број	Удео у укупном броју (%)
Укупно	761	100	398	100	363	100
0-4 година	101	13,27	50	12,56	51	14,05
5-9 година	85	11,17	47	11,81	38	10,47
10-14 година	73	9,59	42	10,55	31	8,54

15-19 година	66	8,67	40	10,05	26	7,16
20-24 година	77	10,12	43	10,80	34	9,37
25-29 година	54	7,10	26	6,53	28	7,71
30-34 година	64	8,41	28	7,04	36	9,92
35-39 година	43	5,65	23	5,78	20	5,51
40-44 година	50	6,57	27	6,78	23	6,34
45-49 година	36	4,73	19	4,77	17	4,68
50-54 година	47	6,18	24	6,03	23	6,34
55-59 година	30	3,94	16	4,02	14	3,86
60-64 година	21	2,76	8	2,01	13	3,58
65-69 година	7	0,92	2	0,50	5	1,38
70-74 година	5	0,66	3	0,75	2	0,55
75-79 година	2	0,26	0	-	2	0,55
80+ година	0	-	0	-	0	-

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“, Републички завод за статистику, <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs>

Када говоримо о демографској структури грађана ромске националности, број мушкараца (398) је већи од број жена (363), а деца и млади старосне доби од 0-14 година чине чак 34,03% од укупне ромске популације (укупно 259 девојчица и дечака). И у популацији деце старости до 14 година више је дечака (139) него девојчица (120).

Према званичној статистици, Рома и Ромкиња старости преко 65 година у Лозници живи свега 1,84% (14), а међу њима има више жена (9) него мушкарца (5).

Према незваничним подацима на територији Града Лознице живи око 1200 Рома и Ромкиња. Роми углавном живе у сеоским месним заједницама у Лешници, Јадранској Лешници, Јошеви, Чокешини, Г. Добрићу али и у приградском насељу Клупци као и у Бањи Ковиљачи. Нешто мањи број Рома насељава градско подручје Лознице.

Ромска насеља карактеришу неодговарајући санитарно хигијенски услови живота и неуређеност комуналне инфраструктуре. Стамбени објекти су углавном нелегални и у руинираном стању и то у највећем броју у ромским насељима Јадранска Лешница, Г. Добрић и Чокешина. Насеља су без канализационе мреже, куће углавном од трошног материјала (посебно Ј. Лешница, Г. Добрићу у Јадранској Лешници и Чокешини), а породице са више чланова домаћинства. Домаћинства имају прикључке на струју али постоји проблем ниског напона струје који је недовољан да подржава електричне уређаје посебно у Ј. Лешници и Чокешини. Низак степен економске активности, велика заступљеност рада у неформалном сектору, висока незапосленост, обављање најтежих и најмање плаћених послова, као и сиромаштво карактеришу многочлане ромске породице. Главни разлог који узрокује неповољан положај на тржишту рада је низак образовни ниво. У социо-економском погледу, Роми живе у немаштини и већина њих је на граници егзистенцијалне издржљивости. Већина ромских домаћинстава има ограничене изворе прихода, а то су углавном приходи од сезонских радова у пољопривреди и грађевинарству, рада у сивом сектору, од сакупљања секундарних сировина и социјалне помоћи од државе. Висока стопа незапослености Рома и Ромкиња разлог су честих миграција Рома у земље ЕУ. На територији града Лознице постоје два ромска удружења, „Ромска срећа“ и „Жива ватра“ са седиштем у Јошеви. Ромска удружења немају капацитете за реализацију пројеката, као ни сопствени простор за рад удружења.

3.4.1 Образовање

У следећој табели дат је преглед школске спреме грађана ромске националности. Закључује се да је у Лозници највећи проценат Рома са непотпуном основном школом (28,4%), док је готово подједнак број оних који немају завршен нити један разред основне школе (16,9%) и оних који су стекли само основно образовање (16,1%). Свега 3,4 % ромске популације има завршену средњу школу, а само један Ром/Ромкиња има више односно високо образовање.

Табела 7: Грађани ромске националности у Лозници према школској спреми, Попис 2011

Укупно	Деца млађа од 15 година	Без школске спреме	Непотпуна основна школа	Основно образовање	Средње образовање	Више/ високо образовање	Непознато
761	259	129	216	123	26	1	7

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“, Републички завод за статистику, <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs>

У школској 2017/2018. години предшколским васпитањем и образовањем је обухваћено укупно 1690 деце, од чега је било 23 деце ромске националности (13 девојчица и 10 дечака). Број деце узраста 0-3 године која су обухваћена предшколским образовањем је 152 (73 девојчице и 79 дечака) и међу њима нема деце ромске националности. У групи деце узраста од 3-5,5 година која су обухваћена предшколским образовањем има 906 деце (450 девојчица и 456 дечака), од којих је само 5 деце ромске националности (3 девојчице и 2 дечака). Највећи број деце ромске националности прошле године је похађао обавезни припремни предшколски програм (ППП), њих 18, што чини око 95% укупне популације ове деце предшколског узраста. Међутим, и у овом узрасту се осипа око 20% деце ромске националности, јер она редовно не похађају PPP, о чему предшколска установа обавештава општински надлежни орган који против родитеља покреће прекршајни поступак

У свих 15 лозничких основних школа основним образовањем у школској 2017/2018. год. било је обухваћено 6.449 деце, од чега је био 129 ромских ђака (52 девојчица и 77 дечака). Највећи број ромских ђака је прошле школске године похађало ОШ „Краљ Александар I“ (49) Јадранска Лешница, ОШ „Доситеј Обрадовић“ (34) Клупци, као и ОШ „Петар Тасић“ (23) Лешница и ОШ „Вера Благојевић“ (23) Бања Ковиљача.

Такође, ОШ „Свети Сава“ Липнички Шор од 2011. године спроводи програм функционалног основног образовања одраслих „Друга шанса“, а међу полазницима значајан део чине, управо, грађани ромске националности. Прошле школске године је укупно 15 Рома и Ромкиња похађало програм „Друга шанса“.

Табела 8: Основне школе у Лозници које су последње 3 школске године похађали ученици/це ромске националности

НАЗИВ ШКОЛЕ	Укупан бр. ученика (2015/2016.)	Укупан бр. ученика ромске националности (2015/2016.)	Укупан бр. ученика (2016/2017.)	Укупан бр. ученика ромске националности (2016/2017.)	Укупан бр. ученика (2017/2018.)	Укупан бр. ученика ромске националности (2017/2018.)
ОШ „Краљ Александар I Карађорђевић“ Јадранска Лешница	363	42 24 дечака 18 девојчица	373	44 26 дечака 18 девојчица	377	49 27 дечака 22 девојчице

ОШ „Вера Благојевић,, Бања Ковиљача	487	25 14 дечака 11 девојчица	467	26 14 дечака 12 девојчица	478	23 13 дечака 10 девојчица
ОШ “Петар Тасић“ Лешница	612	32 19 дечака 13 девојчица	613	28 14 дечака 14 девојчица	616	23 15 дечака 8 девојчица
ОШ “Доситеј Обрадовић“ Клупци	423	28 10 дечака 18 девојчица	422	29 11 дечака 18 девојчице	423	34 14 дечака 20 девојчица
ОШ“Свети Сава“ Липнички Шор Програм функционалног основног образовања одраслих „Друга шанса“	23	20 10 мушко 10 женско	21	17 10 мушко 7 женско	18	15 8 мушко 7 женско

Извор: Евиденција основних школа са територије Града Лознице

У протекле три школске године укупно 145 ученика/ца се исписало из свих основних школа у Лозници. Међутим, према евиденцији школа овде није реч о раном напуштању образовања, већ о томе да су ђаци или променили пребивалиште и уписали се у другу школу, или су напунили 15 година и прешли у ОШ „Свети Сава“ Липнички Шор која спроводи програм функционалног образовање одраслих и тамо наставили даље образовање. Од свих основних школа које похађају ђаци ромске националности, једино је у ОШ „Краљ Александар I Крађорђевић“ Јандранска Лешница евидентирано да је двоје (2) ученика ромске националности напустило школовање у последње 3 године.

Табела 9: Број дечака и девојчица који су напустили основну школу током школских 2015/2016, 2016/2017 и 2017/2018. година

Разреди	2015/2016.		2016/2017.		2017/2018.	
	Број дечака	Број девојчица	Број дечака	Број девојчица	Број дечака	Број девојчица
I разред	7	6	4	8	4	10
II разред	1	1	3	7	5	2
III разред	9	5	5	1	1	3
IV разред	4	6	2	2	2	5
V разред	5	5	6	1	1	3
VI разред	2	2	2	1	0	1
VII разред	0	0	1	0	2	1
VIII разред	1	2	3	0	2	1
Укупно:	56		46		43	

Извор: Упитник за припрему ситуационе анализе за потребу израде ЛАП за инклузију Рома попуњен од стране Града Лознице

Настава из предмета ромски језик са елементима националне културе, који је у образовни систем Републике Србије уведен као изборни предмет 2015. године, не изводи се у лозничким школама. Иако школе на почетку школске године редовно спроводе анкету заинтересованости ученика/ца да похађају овај изборни предмет, међу лозничким основцима из ромске популације није било заинтересованости, јер ова деца ни у својим породицама не говоре ромским језиком (осим у ромском насељу Клупци). Такође, у основним школама на територији Града Лознице ниједан наставник није добио сертификат за предавање ромског језика, нити је он уведен у систем основног образовања.

Број ученика који су обухваћени *средњошколским образовањем* у школској 2017/2018. години је износио 3122 (1614 девојчица и 1508 дечака), од чега је било 20 ромских средњошколаца (7 девојчица и 13 дечака). Овај број је знатно већи, али је проблем то што се ученици при упису у школу не изјашњавају о својој националној припадности.

У средње школе у Лозници је, путем афирмативних мера у претходне три школске године, уписан 21 ромски ђак, и то:

- у школској 2015/2016 → 4 средњошколца
- у школској 2016/2017 → 13 средњошколаца
- у школској 2017/2018 → 4 средњошколца

Такође, у истом временском периоду је само један ромски средњошколац уписао *факултет* путем афирмативних мера, док су два средњошколца уписала доквалификацију са III на IV степен средњошколског образовања. Такође, један ромски ученик је прошао обуку за персоналног асистента за ромску децу.

Према расположивим подацима, тренутно у Лозници живи само једна ромска студенткиња која похађа *високо образовање*.

3.4.2 Регистрована незапосленост

Према подацима Националне службе за запошљавање на дан 30.8.2018. године у Лозници је било укупно 146 незапослених лица ромске националности, од чега су 73 жене.

У следећим табелама је дат преглед броја незапослених према степену стручне спреме, према старости и дужини тражења посла.

Табела 10: Образовна структура лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ

Степен стручне спреме	На дан 31.12.2016.		На дан 31.12.2017.		На дан 31.8.2018.	
	Укупно	Жена	Укупно	Жена	Укупно	Жена
Укупно	138	65	156	72	146	73
I	122	62	137	66	128	70
II	2	0	1	0	2	0
III	13	3	13	2	11	1
IV	1	0	3	2	4	1
V	0	0	0	0	0	0
VI-1	0	0	1	1	0	0
VI-2	0	0	0	0	0	0
VII-1	0	0	1	1	1	1
VII-2	0	0	0	0	0	0
VIII	0	0	0	0	0	0

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 11: Старосна структура лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ

Степен стручне спреме	На дан 31.12.2016.		На дан 31.12.2017.		На дан 31.8.2018.	
	Укупно	Жена	Укупно	Жена	Укупно	Жена
Укупно	138	65	156	72	146	73
15-19 година	7	2	10	5	7	3
20-24 година	13	8	13	7	16	10
25-29 година	26	9	23	7	18	6
30-34 година	16	9	26	11	19	7
35-39 година	18	9	22	11	23	14
40-44 година	22	9	17	7	18	9
45-49 година	17	9	15	10	16	9
50-54 година	9	6	16	7	12	5
55-59 година	6	4	9	6	11	9
60-64 година	4	0	5	1	6	1

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 12: Број лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ према дужини тражења посла

Дужина тражења посла	На дан 31.12.2016.		На дан 31.12.2017.		На дан 31.8.2018.	
	Укупно	Жена	Укупно	Жена	Укупно	Жена
Укупно	138	65	156	72	146	73
До 3 месеца	11	5	12	5	7	3
Од 3 до 6 месеци	4	2	13	8	6	3
Од 6 до 9 месеци	3	1	6	3	3	2
Од 9 до 12 месеци	14	4	14	7	6	2
Од 1 до 2 године	20	11	22	7	32	16
Од 2 до 3 године	18	9	15	8	15	7
Од 3 до 5 година	21	11	19	7	23	11
Од 5 до 8 година	28	11	31	13	23	12
Од 8 до 10 година	9	6	11	7	12	6
Преко 10 година	10	5	13	7	19	11

Извор: Национална служба за запошљавање

Међу незапосленим лицима ромске националности највише је њих са завршеном основном школом (128), од чега је више од половине жена (70). Такође, међу незапосленима је и једна Ромкиња са завршеним факултетом. Када погледамо старосну структуру незапослених лица из ромске популације, закључује се да је највећи број њих на евиденцији старости између 30-39 година (42). Такође, скоро 85% Рома и Ромкиња на евиденцији НСЗ посао тражи дуже од једне године (124), а чак 54 лица више од 5 година.

Табела 13: Број лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ

	На дан 31.12.2016.		На дан 31.12.2017.		На дан 31.8.2018.	
	Укупно	Жена	Укупно	Жена	Укупно	Жена
Особе са инвалидитетом	2	0	5	0	4	0
Корисници новчане накнаде	1	0	2	2	1	1
Самохрани родитељи	2	1	3	3	3	3
Оба незапослена родитеља	15	7	21	9	19	10

	На дан 31.12.2016.		На дан 31.12.2017.		На дан 31.8.2018.	
	Укупно	Жена	Укупно	Жена	Укупно	Жена
Интерно расељена лица	0	0	0	0	0	0
Избегла лица	0	0	0	0	0	0
Корисници новчане социјалне помоћи	46	23	52	27	52	31
Деца у хранитељским породицама	0	0	0	0	0	0
Повратници из иностранства по споразуму о реадмисији	0	0	0	0	0	0
Повратници из затвора	1	0	2	0	2	0
Жртве трговине људима	0	0	0	0	0	0
Жртве породичног насиља	0	0	0	0	0	0
Технолошки вишкови	2	1	1	0	1	0

Извор: Национална служба за запошљавање

Из претходне табеле се закључује да се на евиденцији НСЗ највише налази незапослених лица ромске националности која су корисници новчане социјалне помоћи (52) и чија су оба родитеља незапослена (19). Међу осталим теже запошљивим категоријама лица ромске националности налазе се и: 4 особе са инвалидитетом, 3 самохрана родитеља и 2 повратника из затвора.

3.4.3 Становање

Према укштеним подацима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије о подстандардним ромским насељима и евиденције Града Лозница, Роми на територији Лознице живе у пет подстандардних насеља: **Пауље**, **Стражаница**, **Прекоречка мала**, **Циганмала** и **Надвожњак**. Опис сваког од ових насеља је табеларно приказан.

Табела 14: Подстандардна ромска насеља у Граду Лозница

Назив насеља:	Пауље				
Опис положаја:	Изван формалног насеља (> 1 km удаљеност)	Површина:	93591 kvm	Процењена старост насеља:	15-45 година
Грађевински материјал:	Грађевински материјали који обезбеђују трајност и сигурност	Постоји одношење отпада:	Да	Број кућа:	> 50 јединица
Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угаљ)			Број становника:	100 – 200 становника
Постоји водоводна мрежа:	не	Статус водов. мреже:	планирана	Покривеност вод.мрежом:	0
Постоји канализациона мрежа:	не	Статус канал. мреже:	планирана	Покривеност кан.мрежом:	0
Тип септичке јаме:					

Постоји електрична мрежа:	да	Статус елек.мреже:	У функцији		Покривеност ел.мрежом:	> 70%
Постоји улична расвета:	не	Статус уличне расвете:	планирана		Покривеност улич.расветом:	0
Постоје приступне саобраћајнице:	да	Постоје унутрашње саобраћајнице:	да	Тип коловоза:	асфалт	Покривеност унутр.саобр. 30 - 70%
Покривеност планском документацијом:	Цела територија насеља			Тип планске документације:	Просторни план општине	
План 2:	План генералне регулације			План 3:		
Спровођење планова:	директно			Започета разрада плана:		
Степен легализације објеката	Објекти делимично легализовани (око 50% легализовано)			Предато за легализацију:	80 -100% објеката	Облик власништва: приватно
Назив насеља:	Стражаница					
Опис положаја:	Изван формалног насеља (> 2 km удаљеност)		Површина:	17751 kvm	Процењена старост насеља:	> 45 година
Грађевински материјал:	Грађевински материјали који обезбеђују трајност и сигурност		Постоји одношење отпада:	не	Број кућа:	9 јединица
Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угаљ)				Број становника:	< 100 становника
Постоји водоводна мрежа:	да	Статус водов. мреже:	У функцији, али ромске куће нису прикључене јер немају пара за прикључак		Покривеност вод.мрежом:	100%
Постоји канализациона мрежа:	не	Статус канал. мреже:			Покривеност кан.мрежом:	0
Тип септичке јаме:						
Постоји електрична мрежа:	да	Статус елек.мреже:	У функцији		Покривеност ел.мрежом:	> 70%
Постоји улична расвета:	не	Статус уличне расвете:			Покривеност улич.расветом:	0
Постоје приступне саобраћајнице:	да	Постоје унутрашње саобраћајнице:	да	Тип коловоза:	земљани	Покривеност унутр.саобр.
Покривеност планском документацијом:	Цела територија насеља			Тип планске документације:	Просторни план општине	
План 2:				План 3:		
Спровођење планова:	директно			Започета разрада плана:		
Степен легализације објеката	Објекти треба да се легализују (< 10% легализовано)			Предато за легализацију:	80-100% објеката	Облик власништва: приватно
Назив насеља:	Прекољчка мала					
Опис положаја:	На ободу формалног насеља		Површина:	36174 kvm	Процењена старост насеља:	15 – 45 година
Грађевински материјал:	Грађевински материјали који обезбеђују трајност и сигурност		Постоји одношење отпада:	не	Број кућа:	15-50 јединица
Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угаљ)				Број становника:	< 100 становника

Постоји водоводна мрежа:	не	Статус водов. мреже:	Није планирана		Покривеност вод.мрежом:	0
Постоји канализациона мрежа:	не	Статус канал. мреже:	Није планирана		Покривеност кан.мрежом:	0
Тип септичке јаме:						
Постоји електрична мрежа:	да	Статус елек.мреже:	У функцији		Покривеност ел.мрежом:	> 70%
Постоји улична расвета:	не	Статус уличне расвете:	планирана		Покривеност улич.расветом:	0
Постоје приступне саобраћајнице:	да	Постоје унутрашње саобраћајнице:	да	Тип коловоза:	туцаник	Покривеност унутр.саобр. < 30%
Покривеност планском документацијом:	Цела територија насеља			Тип планске документације:		Просторни лан општине
План 2:			План 3:			
Спровођење планова:			Започета разрада плана:			
Степен легализације објеката	Објекти треба да се легализују (< 10% легализовано)			Предаго за легализацију:	Од 80-100% објеката	Облик власништва: приватно
Назив насеља:	Циганмала					
Опис положаја:	На ободу формалног насеља	Површина:	87504 kvm	Процењена старост насеља:	15 – 45 година	
Грађевински материјал:	Грађевински материјали који обезбеђују трајност и сигурност	Постоји одношење отпада:	не	Број кућа:	63 јединице	
Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угљ)			Број становника:	> 200 становника	
Постоји водоводна мрежа:	да	Статус водов. мреже:	У функцији, али нису прикључени јер нису платили прикључак		Покривеност вод.мрежом:	100%
Постоји канализациона мрежа:	не	Статус канал. мреже:	планирана		Покривеност кан.мрежом:	0
Тип септичке јаме:						
Постоји електрична мрежа:	да	Статус елек.мреже:	У функцији, али је напон слаб		Покривеност ел.мрежом:	> 80%
Постоји улична расвета:	да	Статус уличне расвете:	У функцији		Покривеност улич.расветом:	100%
Постоје приступне саобраћајнице:	да	Постоје унутрашње саобраћајнице:	да	Тип коловоза:	земљани	Покривеност унутр.саобр. < 30%
Покривеност планском документацијом:	Цела територија насеља			Тип планске документације:		Просторни план општине
План 2:			План 3:			
Спровођење планова:			Започета разрада плана:			
Степен легализације објеката	Објекти треба да се легализују (< 10% легализовано)			Предаго за легализацију:	Од 80-100% објеката	Облик власништва: приватно
Назив насеља:	Надвожњак					
Опис положаја:	На ободу формалног насеља	Површина:	16926 kvm	Процењена старост насеља:	> 45 година	
Грађевински материјал:	Грађевински материјали који обезбеђују трајност и сигурност	Постоји одношење отпада:	да	Број кућа:	> 20 јединица	

Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угаљ)			Број становника:	< 100 становника	
Постоји водоводна мрежа:	да	Статус водов. мреже:	У функцији	Покривеност вод.мрежом:	30 - 70%	
Постоји канализациона мрежа:	не	Статус канал. мреже:	планирана	Покривеност кан.мрежом:	0	
Тип септичке јаме:						
Постоји електрична мрежа:	да	Статус елек.мреже:	У функцији	Покривеност ел.мрежом:	100%	
Постоји улична расвета:	не	Статус уличне расвете:	планирана	Покривеност улич.расветом:	0	
Постоје приступне саобраћајнице:	да	Постоје унутрашње саобраћајнице:	да	Тип коловоза:	туцаник	Покривеност унутр.саобр. 100%
Покривеност планском документацијом:	Цела територија насеља		Тип планске документације:		Просторни план општине	
План 2:	План генералне регулације		План 3:			
Спровођење планова:	директно		Започета разрада плана:			
Степен легализације објеката	Објекти треба да се легализују (< 10% легализовано)		Предато за легализацију:	Од 80-100% објеката	Облик власништва:	Приватно

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“ - секција „Становање“, Републичког завода за статистику

На основу приказаних података може се закључити да 2 од 5 ромских насеља у Лозници немају водоводну мрежу- *Пауље* и *Прекоречка мала*. Међутим, иако су ромска насеља *Стражаница* и *Циганмала* 100% покривена водоводном мрежом, ромска домаћинства у њима нису прикључена на мрежу, јер немају средстава да плате прикључак. Велики проблем предствља и то што ни у једном ромском насељу не постоји канализациона мрежа.

Сва ромска насеља на територији Града су покривена електричном мрежом (покривеност се креће од 70-100%), али је у већини случајева реч о нисконапонској мрежи која становницима прави доста проблема. Асфалтирана приступна саобраћајница води само до ромског насеља *Пауље*, док су путеви до *Стражанице* и *Циганмале* земљани, а до *Надвожњака* и *Прекоречке мале* посути туцаником. У свим насељима постоји велики број нелегалних објеката, па је тако у *Стражаници*, *Прекоречкој мали*, *Надвожњаку* и *Циганмали* до сада легализовано мање од 10% објеката, док је најбоља ситуација у насељу *Пауље* где је половина објеката легализована. Када је реч о предатим захтевима за легализацију, у свим насељима је предато између 80% и 100% захтева за нелегалне објекте у којима живе ромске породице.

Планови детаљне регулације су урађени за 2 од 5 ромских насеља-*Пауље* и *Надвожњак* и на основу њих је могуће извршити неопходне грађевинске интервенције за унапређење и озакоњење појединачних објеката. Остала ромска насеља су покривена Просторним планом Града Лознице и за њих је неопходно урадити планове детаљне регулације за шта је потребно издвојити између 1,8 и 6,5 милиона РСД буџетских средстава, а у зависности од обухвата ових планова и потребних активности. У свим подстандарним ромским насељима потребно је унапређење комуналне инфраструктуре, али због нерешених имовинско-правних односа то тренутно није могуће. Као вид пружања помоћи у циљу регулисања имовинског и правног статуса објеката Роми могу користити бесплатну правну помоћ, коју пружа посебна служба Градске управе у којој је запослено двоје правника. Не постоје посебне евиденције о Ромима као корисницима овог вида правне помоћи.

До сада нису рађене студије оправданости расељавања ромских насеља у циљу адекватног стамбеног збрињавања, али постоји потреба да се то уради за следећа подручја: Јадранску Лешницу, Чокешину, Јошеву, Горњи Добрић, Лешницу и Клупце. Градска управа Града Лознице не поседује процену колико би коштала израда оваквих студија. Такође, нерешени имовинско-правни односи и недостатак финансијских средстава спречавају Град да планира и спроводи мере за унапређење постојећих објеката у којима живе Роми и Ромкиње. Додатна отежавајућа околност за унапређење стамбених услова у којима живи ромска популација је и то што Лозница не располаже становима за социјално становање, те ромска популација нема могућност да их користи. До сада није постојала ни иницијива на нивоу Града за планирање и спровођење програма изградње социјалних станова које би могле да користе социјално угрожене категорије грађана, а међу њима и Роми.

3.4.4 Здравствена заштита

Здравствена заштита становништва Лознице обезбеђује се на примарном нивоу у Дому здравља „Др Миленко Марин“, а на секундарном нивоу у Општој болници Лозница. Такође, здравствена заштита се остварује и у Специјалној болници за рехабилитацију у Бањи Ковиљачи. У циљу ефикаснијег и рационалнијег обављања здравствене делатности организована је и здравствена заштита сеоског становништва кроз рад здравствених станица и здравствених амбуланти (две здравствене станице и 15 здравствених амбуланти). Припадницима ромске заједнице који живе и Јадранској Лешници, Јошеви, Чокешини и Бањи Ковиљачи омогућена је доступност здравствене заштите кроз тимски рад лекара у здравственим амбуланатама које постоје у тим местима и у којима се обављају прегледи и пружају терапијске услуге.

Према подацима којима располаже Дом здравља “Др Миленко Марин”, у Лозници има око 95 лица ромске националности (52 Рома и 43 Ромкиње) која не поседују здравствену књижицу, док 460 њих има изабраног лекара. Гинеколошким прегледима је обухваћено 350 Ромкиња.

Процењени обухват деце ромске националности редовним систематским прегледима је 87% од укупног броја ове деце предшколског и школског узраста у Лозници, односно у школској 2017/2018. години је укупно 120 ученика/ца ромске националности (55 девојчица и 65 дечака) било обухваћено систематским прегледима. Такође, према подацима Службе за здравствену заштиту деце лозничког Дома здравља, укупно је евидентирано 1950 деце узраста од 24 -35 месеци, од којих је 98% примило све препоручене вакцине из националног календара имунизације до свог првог рођендана (тј. до навршене друге године живота за вакцину против малих богиња). Од тог броја деце њих 74 су деца ромске националности (32 девојчице и 42 дечака) од којих је вакцинисано 53 или 72% (32 девојчице и 21 дечак). Најчешћи разлог невакцинисања су честе миграције ромских породица и одлазак у иностранство.

Према извештајима Службе за здравствену заштиту жена Дома здравља Лозница, 95% трудница ромске националности је обухваћено редовним прегледима током трудноће, а све труднице и породиље су обухваћене редовним патронажним посетама.

При Дому здравља не постоји формирано развојно саветовалиште, јер није испуњен законски услов довољног броја деце предшколског узраста за територију Лознице. Саветовалиште за младе је формирано и њега посећује око 30% младих из опште популације узраста од шестог разреда основне школе до другог разреда средње школе. Тренутно је 15 ромских адолесцената укључено у рад саветовалишта за младе (10 Рома и 5 Ромкиња).

Здравствена документација и све евиденције које се воде не прикупљају се по националној припадности пацијената, јер за то не постоји законски основ, али из искуства

и праксе здравствених радника и изабраних лекара може се закључити да су најчешћа обољења код одраслих Рома и Ромкиња кардиоваскуларне болести и то најчешће проблеми са хипертензијом (висок крвни притисак). Такође, доминирају проблеми са обољењима респиратног тракта и то у највећем броју случајева астма и хронична опструктивна болест плућа. Поменуто обољења су последица лоших социо-економских услова живота, лоше исхране и лоших животних навика као што је конзумирање цигарета и алкохола. Према истраживању које је удружење „Ромска срећа“ спровело, у ромској заједници бележи се око 80% пушача у популацији одраслих припадника ромске заједнице (63,71% су пушачи са најмање 20 цигарета дневно). Анкета је показала да у свакој породици постоји бар један пушач, а некада су то и сви чланови породице. Конзумирање алкохола као здравствени ризик заступљен је у свим породицама анкетираних Ромкиња. У старосној доби од 35 до 65 година најчешћи здравствени проблеми повезани су са депресијом и стањима анксиозности. Најчешћа обољења код деце, због лоших животних услова и лоше исхране, су астма и бронхитис, а честе су и анемије.

Када говоримо о здрављу Ромкиња у Лозници, а на основу спроведених гинеколошких прегледа и скрининга на рано отривање рака грлића материце у периоду од 2011. до 2014. године, закључује се да Ромкиње рано ступају у брак, имају више трудноћа са малим размаком између трудноћа и рађања, рано напуштају школовање, немају утицаја на планирање породице и избор контрацепције. Чести су абортуси као вид планирања породице (више од 63% Ромкиња од 113 обухваћених превентивним програмима је имало између 1-5 намерних побачаја, а преко 21% је имало више од 11 намерних побачаја) што свеукупно утиче на угрожено репродуктивно здравље Ромкиња и намеће потребу за системским мерама ради побољшања њиховог репродуктивног здравља.

У Дому здравља се не води посебна евиденција о пружању услуга здравствене заштите припадницима ромске заједнице. Такође, не постоје ни национални показатељи који би се користили за праћење здравственог стања Рома и Ромкиња што би било од користи за планирање услуга и унапређење здравственог стања припадника ромске заједнице на локалном нивоу. Управо зато горенаведени налази истраживања, као и превентивних и скрининг програма који су последњих година проведени у Лозници међу ромском популацијом представљају валидну основу за планирање мера, активности и пројеката у наредном трогодишњем периоду са циљем унапређењу здравља Рома и Ромкиња у нашем Граду.

3.4.5 Социјална заштита

У 2017. години је од стране Центра за социјални рад Лозница евидентирано 5113 корисника услуга социјалне заштите, што представља 6.4 % укупног броја становника. С обзиром да се евиденција не води на начин да кориснике социјалне заштите разликује према националној припадности, нема прецизних података колики је тачан број корисника ромске националности. У ЦСР Лозница, се не води посебна евиденција о Ромима и Ромкињама као корисницима услуга социјалне заштите, али према процени свако пето ромско домаћинство прима новчану социјалну помоћ (20,5%).

У 2017. години је око 8 000 деце имало право на дечији додаток, али нема података колико је од тог броја деце ромске националности. Наиме, апликативни програм (софтвер) Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања не садржи шифру за кориснике ромске популације, него само за маргинализоване групе деце која имају право на увећан дечији додаток. Познато је да је свим припадницима ромске популације који су поднели захтев за признавање права на дечији додаток признато право, јер у списку донетих негативних решења нема припадника ромске популације.

До сада је евидентиран само 1 случај оствареног права на пријаву места пребивалишта на адреси Центра за социјални рад Лозница и то је, управо, реч о лицу ромске националности.

Најчешћи проблем са којим се суочавају стручни радници ЦСР у вези са корисницима услуга социјалне заштите из ромске популације везани су за њихово нередовно пријављивање на евиденцију Националне службе за запошљавање, од чега им зависи и даље коришћење права на новчану социјалну помоћ. Такође, деца ромске националности која примају дечији додатак нередовно похађају основну школу иако је основно образовање обавезно, а заступљена је и пракса непријављивања запошљавања корисника новчане социјалне помоћи (рад на црно), што је од утицаја на коришћење наведеног права и сматра се злоупотребом новчане социјалне помоћи.

3.5 Политике и праксе локалне управе и локалних институција

Град Лозница последње три буџетске године није издвајао посебна средства за унапређивање положаја Рома и Ромкиња, већ су њима на једнакој основи као и другим грађанима била доступна сва права и услуге намењене посебно осетљивим категоријама становништва.

3.5.1 Образовање

У претходне три школске године Град Лозница је из буџета финансирао **уџбенике, превоз за основце и средњошколце, као и стипендије за средњошколце и студенте.**

Табела 15: Издвајања финансијских средстава из буџета Града за претходне три школске године (у РСД)

	Школска 2015/2016.		Школска 2016/2017.		Школска 2017/2018.	
	Укупно	За кориснике ромске национал.	Укупно	За кориснике ромске национал.	Укупно	За кориснике ромске национал.
За уџбенике	700.330,00 РСД	Нису издвојена посебна средства	144.329,60 РСД	Нису издвојена посебна средства	22.652,00 РСД	Нису издвојена посебна средства
За ужину	Нису издвојена средства	Нису издвојена средства	Нису издвојена средства	Нису издвојена средства	Нису издвојена средства	Нису издвојена средства
За превоз за основну школу	24.585.217,91 РСД	Нису издвојена посебна средства	25.456.437,50 РСД	Нису издвојена посебна средства	24.889.313,00 РСД	Нису издвојена посебна средства
За превоз за средњу школу	367.802,00 РСД	Нису издвојена посебна средства	331.978,00 РСД	Нису издвојена посебна средства	829.607,00 РСД	Нису издвојена посебна средства
Стипендије за средњошколце	62 ученика	0 ученика	77 ученика	0 ученика	40 ученика	0 ученика
Стипендије за студенте	124 студента	0 студената	127 студената	0 студената	107 студената	0 студената

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“, Републички завод за статистику, <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs>

Буџетска средства која се издвајају за превоз ученика основних и средњих школа обухватају трошкове за све основце и средњошколце, без обзира на националну припадност, те међу њима има и ученика/ца ромске националности. Када је реч о стипендијама, оне су до сада биле доступне само вуковцима и добитницима награда на републичким такмичењима, односно студентима са минималном просечном оценом 9.00 студирања, тако да овако високе критеријуме за добијање градских стипендија до сада нису могли да задовоље ђаци и студенти ромске националности. То је разлог зашто у школској 2017/2018. години међу 40 средњошколаца и 107 студената добитника/ица стипендија није било ниједног ромског ученика/ице односно студента/киње.

Од школске 2017/2018. године Министарство просвете финансира уџбенике за све ученике ромске националности, па се из градског буџета финансира само набавка **радних свески за основце**, јер то министарство не обезбеђује. Међутим, нису обезбеђена средства из локалног буџета за набавку радних листова за децу ромске националности која похађају предшколски припремни програм, нити их она добијају од министарства што отежава инкузију ове деце у ППП.

Предшколска установа у Лозници организује **полудневне програме за децу узраста од 3 – 5,5 година који су финансирани од стране јединице локалне самоуправе**. Укупан број уписане деце у овим програмима у 2017/2018. години био је 260 деце (143 у четворочасовним и 117 у двочасовним програмима). Ове програме похађало је троје деце ромске националности (1 дечак и 2 девојчице) у четворочасовном програму у Јадранској Лешници. За реализацију ових програма ЈЛС је обезбедила средства за радни материјал и плате васпитача.

У средњим школама на територији Града спровode се програми едукације о правима деце ромске националности, културолошким специфичностима и тешкоћама које отежавају редовно похађање наставе, учење и напредовање ромских ђака. Тако су у последње три школске године реализовани следећи програми неформалног образовања:

- “Млади у борби против дискриминације” - вршњачки едукатори- ученици Роми
- “Трговина људима”
- “Млади у борби против дискриминације-реци не навијачком насиљу”.

3.5.2 Становање

Лозница није успоставила систем за пружање правно-техничке помоћи Ромима и Ромкињама у циљу регулисања имовинско-правног статуса објеката. Међутим, лицима ромске националности, као и свим другим грађанима, доступна је **бесплатна правна помоћ** коју пружају локални службеници у Градској управи, те се овај институт може користити и за пружање помоћи у решавању имовинско-правних проблема локалне ромске популације.

Нерешени имовинско-правни односи и недостатак финансијских средстава спречавају Град да планира и спроводи мере за унапређење постојећих објеката у којима живе Роми. Додатна отежавајућа околност за унапређење стамбених услова у којима живи ромска популација је и та што Лозница не располаже становима за социјално становање, те ромска популација нема могућност да их користи.

Због наведених ограничавајућих околности напори Градске управе су до сада били сконцентрисани на побољшање **путне инфраструктуре у ромским насељима**. Тако је захваљујућу пројекту „Путеви за бољу будућност“, који је финансирала Европска унија, а спровео и суфинансирао Град Лозница, током 2018. године у ромским насељима у Горњем Добрићу, Јадранској Лешници, Јошеви и Лешници урађена:

- реконструкција путева у укупној дужини од 3.353 м од чега је асфалтирано 2.667 м,
- изградња канала у укупној дужини 630 м,
- изградња спортског игралишта са опремом за мали фудбал/рукомет, кошарку и одбојку површине 525 м².

Такође, Град Лозница последње три године из буџета издваја средства за **једнократну помоћ и увећану једнократну помоћ** појединцу или породици која се изненада или тренутно нађе у стању социјалне потребе. Ова средства се, између осталог, **могу користити и за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката**. У последње три године било је укупно 18 корисника овог права из ромске популације, којима су средства одобрена са сврхом унапређења стамбених услова.

Додатно, Град субвенционише издатке за комуналне производе и услуге у износу од 15-50% за социјално угрожене категорије становништва, које могу користити и лица ромске националности уколико испуњавају прописане услове. Ово је, између осталог, важно не само због умањена рачуна за испоручене комуналне услуге, већ и због могућих субвенција на плаћање прикључка на водоводну и друге комуналне мреже, јер је то један од идентификованих проблема становника ромских насеља. Не постоје подаци о броју припадника ромске националности који су остварили овај вид субвенције до сада.

3.5.3 Запошљавање

Током последње три године из буџета локалне самоуправе издвојено је више од 60 милиона динара за **финансирање мера активне политике запошљавања**.

Табела 16: Мере активне политике запошљавања финансиране из локалног буџета задње три године

Буџетска година	Издвојена средства (РСД)	Врсте мера активне политике запошљавања
2015	20.000.000	Јавни радови, програми samozapošljavanja, стручна пракса
2016	20.100.000	Јавни радови, програми samozapošljavanja, стручна пракса
2017	20.100.000	Јавни радови, програми samozapošljavanja, стручна пракса

Извор: Упитник за припрему ситуационе анализе за потребу израде ЛАП за инклузију Рома попуњен од стране Града Лознице

У оквиру ових мера нису издвојена посебна средства за мере активне политике запошљавања лица ромске националности, али су она имала приоритет у свим јавним позивима који су расписивани. Роми су највише заинтересовани и најчешће користе јавне радове као меру активне политике запошљавања, тако да према процени НСЗ Лозница око 30% лица која су на годишњем нивоу ангажована кроз јавне радове (укупно око 150 лица) јесу лица ромске националности. Међутим, велики број њих одустане јер у периоду ангажовања губе право на новчану социјалну помоћ. Роми у Лозници чине око 5% корисника мера за samozapošljavanje, а најмање су заинтересовани са стручну праксу због лоше квалификационе структуре, пошто се за програме преквалификација тражи најмање средња стручна спрема. Када је реч о мерама пасивне политике запошљавања, међу корисницима ових мера у Лозници није било Рома и Ромкиња у последње 3 године.

У Лозници се реализују **формални и неформални програми образовања одраслих**. Тако, ОШ "Свети Сава" Липнички Шор спроводи програм функционалног основног образовања одраслих „Друга шанса“. Овај програм је последње три школске године похађало укупно 52 лица ромске националности (28 мушкараца и 24 жене). У оквиру неформалних

програма образовања и програма преквалификације у последње 3 године су реализоване обуке страних језика, основна информатичка обука, као и обуке за услужне делатности (за пекаре, вариоце, посластичаре, повртларе, цвећаре итд.). Ове обуке нису похађала лица ромске националности, јер, како је већ поменуто, већина њих не испуњава основни услов-средњу стручну спрему.

3.5.4 Социјална заштита

Град Лозница је *Одлуком о правима и услугама социјалне заштите* из 2017. године утврдио права и услуге социјалне заштите из надлежности локалне самоуправе које стоје на располагању свим осетљивим категоријама становништва, па и лицима ромске националности уколико испуњавају прописане услове. У буџетској 2017. години, Град Лозница је издвојио више од 36 милиона динара за ову намену.

Табела 17: *Издвојена средства из буџета града Лознице за права и услуге соц.заштите за период од 2015-2017.г.*

ПРАВА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ			
Врста права	2015. год.	2016. год.	2017.год.
Право на једнократну помоћ	7.800.000,00	7,798.300,00	7.806.460,00
Право на увећању једнократну помоћ	2.300.000,00	2.705.380,00	2.366.500,00
Право на бесплатан оброк	8.108.646,68	8.491.191,00	8.645.465,40
Право на накнаду за набавку уџбеника, трошкова летовања, зимовања, организовања школе у природи за децу корисника права социјалне заштите	700.329,00	144.330,00	22.652,00
Право на накнаду превоза ученика средњих школа, редовних студената виших и високих школа са сметњама у развоју на трошкове превоза и деце корисника новчане социјалне помоћи	1.513.916,00	1.294.132,00	1.306.456,50
Право на превоз лица старијих од 65 година и право на бесплатан превоз корисника права по основу Закона о правима бораца, војних инвалида и чланова њихових породица и Закона о заштити цивилних инвалида рата	11.635.785,00	13.263.810,00	13.474.545,00
Накнада трошкова сахрањивања	634.870,96	663.184,15	451.852,00
УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ			
Врста услуге	2015. год.	2016. год.	2017.год.
Помоћ и нега у кући	1.737.528,16	1.761.661,81	301.893,03
Дневни боравак за децу и омладину са сметњама у развоју	2.173.099,00	2.016.065,68	1.456.054,37
Лични пратилац	/	/	/
СОС служба	324.254,01	319.473,51	158.517,31
Социјално становање	124.557,24	121.653,52	142.742,53

Извор: Одељење за финансије и локалну пореску администрацију градске управе града Лознице

Корисници права и услуга социјалне заштите ромске националности у протекле две године су највише били заинтересовани за **једнократну новчану социјалну помоћ** и **увећану новчну помоћ**, која им се најчешће одобрава за санацију и адаптацију стамбеног објекта и лечење. Ова права у великој мери и оставрују, па је тако 2018. године право на ове две врсте новчане помоћи оставрило укупно 682 корисника ромске националности (око 49% од укупног броја корисника ових права).

На подручју Града постоји једна (1) народна кухиња, чији је просечан број корисника на месечном нивоу последње три године износио око 160, и то:

- 2015 – 164 корисника (94 жене и 70 мушкараца)
- 2016 – 163 корисника (87 жена и 76 мушкараца)
- 2017 – 157 корисника (80 жена и 77 мушкараца)

Процењени број корисника бесплатног obroка из ромске популације износи око 20% (тј. око 30 корисника).

Од услуга социјалне заштите које се финансирају из градског буџета, услуга личног пратиоца је најзаступљенија међу корисницима из ромске популације (2 корисника).

Табела 18: Број лица ромске националности корисника права и услуга соц.заштите из надлежности Града

ПРАВА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ			
Врста права	Година	Укупан број корисника	Број корисника ромске националности
Право на једнократну помоћ	2017	1230	590
	2018	1315	670
Право на увећану једнократну помоћ	2017	90	15
	2018	81	12
Право на бесплатан оброк	2017	150	30
	2018	150	30
Право на накнаду за набавку уџбеника, трошкова летовања, зимовања, организовања школе у природи за децу корисника права социјалне заштите	2017	24	7
	2018	2	0
Право на накнаду превоза ученика- деце корисника новчане социјалне помоћи	2017	87	16
	2018	86	9
УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ			
Врста услуге	Година	Укупан број корисника	Број корисника ромске националности
Помоћ и нега у кући	2017	20	0
	2018	30	0
Дневни боравак за децу и омладину са сметњама у развоју	2017	18	0
	2018	19	0
Лични пратилац	2017	0	0
	2018	22	2

Извор: Центар за социјални рад Лозница

3.5.5 Пројектне иницијативе на локалном нивоу

Град Лозница је до сада реализовао неколико пројекта усмерених на побољшање положаја ромске популације на територији Лознице, и то:

- 1) Пројекат **“Сигурним путем у будућност”**, подржан од стране Мисије ОЕБС-а у Србији средствима Шведске агенције за међународни развој и сарадњу (SIDA), а у оквиру пројекта “Техничка подршка Канцеларији за људска и мањинска права за спровођење Стратегије за унапређивање положаја Рома у Републици Србији”. Пројекат је реализован у периоду 2014-2015. година. Вредност пројекта - 56.000 евра.
- 2) Пројекат **“Путеви за бољу будућност”**, финансира га је Европска унија кроз програм претприступне помоћи (ИПА) из програмске 2013. године на тему обезбеђивање трајних стамбених решења и побољшање инфраструктуре у ромским насељима. Пројекат је реализован у периоду 2017-2018. година. Вредност пројекта - 283.787,78 евра.

Такође, неколико организација цивилног друштва је од 2015. године реализовало пројекте који су се бавили решавањем проблема Рома и Ромкиња у различитим областима - образовање, запошљавање, здравствена заштита, социјална заштита, култура и сл. Реч је о пројектима који су финансирани из локалног буџета, али и из других донаторских извора.

Табела 19: Пројектне иницијативе усмерене ка унапређењу ромске популације које су реализовале ОЦД из Лознице последње 3 године

Назив пројекта	Носилац	Партнери	Период реализације	Циљ	Вредност пројекта и извори			
					Укупна вредност	Учешће ЈЛС	Други извор	Учешће др. извора
„Побољшање инфраструктуре у Ромским насељима“	Град Лозница	УГ Искра Лозница	јун 2016-децембар 2018	Реконструкција и изградња путне инфраструктуре у ромским насељима у Ј. Лешници, Јошеви, Лешници, Г. Добрићу	283.787,78 ЕУР	42.568.17 ЕУР	ЕУ	241.219 ЕУР
„Оснажени кроз толеранцију“	Удружење Рома “Ромска срећа”	/	април-децембар 2018	Обележавање Светског дана Рома. Организовање трибина и медијски наступи са циљем информисања јавности о положају Рома.	200.000 РСД	100.000		Учешће носиоца
“Роми и традиција”	Удружење Рома “Ромска срећа”	/	април-децембар 2017	Обележавање Светског дана Рома. Промовисање ромске културе и традиције Рома кроз уличне манифестације и уметничко културне програме младих Рома.	200.000 РСД	100.000		Учешће носиоца

Назив пројекта	Носилац	Партнери	Период реализације	Циљ	Вредност пројекта и извори			
					Укупна вредност	Учешће ЈЛС	Други извор	Учешће др. извора
„Заједно против дискриминације“	Удружење Рома “Ромска срећа”	УГ Искра Лозница	Децембар 2015- март 2016	Подизање нивоа знања у области људских и мањинских права стручних сарадника у школама са циљем спречавања и заштите од дискриминације ученика друштвено осетљивих група.	400.000 РСД	/	КЉМП	
“Мало спорта и за нас Роме”	УГ “Жива ватра”	/	2016	Куповина спортске опреме за ромску децу у Јошеви	100.000 РСД	80.000 РСД		Учешће носиоца
„Роми кроз време“	Удружење Рома “Ромска срећа”	/	април-децембар 2016	Промовисање ромске културе и традиције Рома кроз уличне манифестације и уметничко културне програме младих Рома.	200.000 РСД	100.000 РСД		Учешће носиоца
„Право да знам “	Удружење Рома “Ромска срећа”	УГ Искра Лозница	јун-децембар 2015	Бесплатна правна помоћ у области остваривања права из области соц. заштите, здравства и образовања	100.000,00 РСД	80.000,00 РСД		Учешће носиоца
„Сигурним путем у будућност“	Град Лозница	УГ Искра Лозница	јун-новембар 2015	Побољшање услова живота ромских заједница кроз унапређење инфраструктуре и подизање свести о здравственој култури и одговорном понашању у заштити природних ресурса у Јадранској Лешници и Јошеви.	56.245 ЕУР	3.500 ЕУР	ОЕБС	52.745 ЕУР

Назив пројекта	Носилац	Партнери	Период реализације	Циљ	Вредност пројекта и извори			
					Укупна вредност	Учешће ЈЛС	Други извор	Учешће др. извора
„Иницијатива за социјалну укљученост“ Лозница	УГ Искра Лозница	Град Лозница	август- децембар 2015	Подизање нивоа знања и вештина младих и развијање позитивних вредности у циљу смањења ризичног понашања младих и превенције болести зависности	900,400 РСД	/	СИПРУ Тим	900,400 РСД
„Исправан став! Мој став! Подршка политици за децу и младе“ – у сарадњи са Регијом Емилија Ромања и града Лозница	УГ Искра Лозница	Град Лозница	Фебруар- септембар 2015.	Обука вршњачких едукатора, укључујући ромске едукаторе, о превенцији болести зависности Пружање бесплатне правне помоћи, укључујући и младе Роме	24.270 ЕУР	2.500 ЕУР	ЕУ	21.770 ЕУР
„Имам право да знам“	УГ Искра Лозница	Ромска срећа	2015.	Обука вршњачких едукатора, реализоване радионице у пет ромских насеља у области остваривња права и побољшања услова живота	1.100.000 РСД	/	ОЕБС	
“Заједно за образовање Рома”	Удружење Рома “Ромска срећа”		2015	Подршка и помоћ у учењу и усвајању наставног градива. Набавка уџбеника и школског прибора за ученике од 1-4. разреда основне школе. Мотивационе радионице за родитеље о значају образовања и редовног похађања наставе.	100.000 РСД	80.000 РСД		Учешће носιοца
“Зимница за најугроженије”	УГ “Жива ватра”		2015	Куповина зимнице за најугроженија ромска домаћинства	100.000 РСД	80.000 РСД		Учешће носιοца

Извор: Градска управа Града Лознице и евиденција удружења грађана из Лознице

3.6 SWOT анализа

3.6.6 образовање

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Постојање адекватних школских и предшколских капацитета са стручно оспособљеним кадром • Обезбеђен бесплатан превоз за децу и ученике • Добра сарадња и умреженост надлежних институција • Ваншколске институције пружају материјалну и другу подршку деци ромске националности и ученицима (Црвени Крст, Центар за социјални рад) • Постојање ромских удружења (Ромска срећа и Жива ватра) • Велики број деце ромске заједнице који желе да се укључе у систем образовања • Обезбеђен ромски педагошки асистент у ПУ	<ul style="list-style-type: none"> • Мали обухват деце ромске националности предшколским васпитањем и образовањем • Велики проценат осипања деце ромске националности из образовног система • Слаб материјални положај родитеља ромских ђака • Недовољно изграђена свест родитеља о важности образовања и потребе укључивања у систем • Недостатак кампања у ромској заједници како би се родитељи мотивисали да упишу дете у школу • Злоупотреба деце (присиљан рад, просјачење...) • Недовољна информисаност о процедурама уписа у ПУ и школе, као и обавезама родитеља • Непотпуна евиденција о деци ромске националности и потребама родитеља • Удаљеност постојећих капацитета предшколске установе од ромских насеља (недоступност постојећих капацитета ПУ) • Честе миграције и промена места боравка ромске популације • Недостатак финансијских средстава у буџету Града за материјалну подршку ромским породицама за школовање деце (књиге, ужина, радни листови, одећа, обућа ...)
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Примена Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња на локалном нивоу • Системске мере –закони и правилници о додатној подршци ученицима у инклузивном образовању, као и препознавању облика дискриминације у образовању • Афирмативне мере приликом уписа ученика ромске националности у средње школе и на факултете • Могућност ангажовања нових педагошких асистената и ментора за Роме • Програми доквалификације и преквалификације Рома који су рано напустили школу • Програми стипендирања и додатне помоћи ученицима ромске националности у образовању • Могућност увођења нових образовних профила у средње школе и дуалног образовања • Донаторски пројекти и програми намењени унапређењу положаја ромске популације	<ul style="list-style-type: none"> • Успоравање евроинтеграција • Погоршавање политичке ситуације на регионалном и европском нивоу • Недовољно препознавање потреба ромске заједнице од стране друштва у целини • Обустављање донаторских програма намењених инклузији Рома • Високо постављени критеријуми за укључивање Рома на програме за дошколовање и преквалификацију који се спроводе преко НСЗ • Ниска свест родитеља деце ромске националности о значају образовања • Недовољан број пројеката и програма на државном нивоу усмерених на унапређење положаја Рома • Неусклађеност образовних профила са потребама тржишта рада

Главне снаге у области образовања у Лозници представљају адекватни предшколски и школски капацитети, укључујући стручно оспособњени кадар и постојање педагошког асистента у ПУ, као и добра сарадња образовних установа са другим локалним институцијама које пружају материјалну и другу подршку ученицима ромске националности. Међутим, слабости и недостатака је далеко више и они се, пре свега, огледају у малом обухвату деце ромске националности ППП и осипању ученика из образовног система, чему највише доприносе три фактора: слаб материјални положај родитеља ромских ђака, недовољно изграђена свест родитеља о важности образовања и укључивања у образовни систем, као и недостатак финансијских средстава у буџету Града за материјалну подршку ромским породицама за школовање деце (књиге, ужина, радни листови, одећа, обућа ...). Локална самоуправа као главне шансе за унапређење тренутне ситуације може да искористи системске мере о додатној подршци ученицима у инклузивном образовању, могућност ангажовања нових педагошких асистената у оним основним школама које похађа велики број ученика из ромске популације, као и доступне донаторске програме стипендирања и подршке ученицима ромске националности у образовном процесу.

3.6.7 Запошљавање

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Добре стручне компетенције запослених у НСЗ Лозница за рад са незапосленима (мотивационе, активационе, за активно тражење посла) Стабилан извор финансирања - из републичког и градског буџета Проактиван приступ у свим сегментима запошљавања Постојање конкретних подстицајних средстава за запошљавање Рома- мере активне политике запошљавања Спровођење програма ‘Друга шанса’ – функционално основно образовање одраслих Спровођење каравана запошљавања у руралним заједницама 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатак потпуних и ажурираних података о незапосленим Ромима Слаба заинтересованост Рома за постојеће програме запошљавања Недовољна информисаност Рома о постојећим мерама активне политике запошљавања Лоша организованост јавног превоза на територији града за одлазак/долазак са посла
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> Каравани запошљавања у ромским насељима по програму ЕУ Сајмови запошљавања у ромским насељима Програм социјалног предузетништва Програма женског предузетништва Долазак страних инвеститора и отварање нових радних места у Граду Донаторски пројекти и програми намењени запошљавању Рома и Ромкиња Пример добре праксе локалног удружења особа са инвалидитетом које користи све могућности које пружа НСЗ као подстицај за ромска удружења 	<ul style="list-style-type: none"> Рад на црно лица ромске националности Продубљивање економске кризе и сиромаштва у држави и региону Недовољна мотивисаност лица ромске националности за активно тражење посла Слаба синхронизација са свим актерима на вишим ниивоима власти који учествују у процесу запошљавања посебно осетљивих категорија становништва

У области запошљавања постоји низ снага/предности на којима је надаље могуће засновати решавање проблема незапослености Рома и Ромкиња у Лозници. Најпре, запослени у НСЗ имају адекватне стручне компетенције, као и стабилан извор финансирања за реализацију мера активне политике запошљавања међу којима се налазе и подстицајна

средства за запошљавање лица ромске националности. Такође, значајна снага је и спровођење програма „Друга шанса“ који се односи на функционално основно образовање одраслих које је доступно и лицима ромске националности без квалификација. С друге стране, низ је слабости које негативно утичу на укључивање Рома и Ромкиња на локално тржиште рада, као што су: неизјашњавање Рома по националној припадности које повлачи немогућност коришћења мера намењених лицима из осетљивих категорија, исто као и недовољна информисаност и слаба заинтересованост Рома за постојеће програме запошљавања. Локална самоуправа као главне шансе за унапређење тренутне ситуације може користити организацију каравана запошљавања у ромским насељима са циљем боље информисаности о постојећим мерама активне политике запошљавања, отварање нових радних места са доласком нових инвеститора, као и могућности које пружају социјално предузетништво и боља синхронизација активности свих актера који учествују у процесу запошљавања.

3.6.8 Становање

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Усвојена Стратегија социјалне заштите Града Лознице и одређена буџетска средства за њено спровођење Усвојен просторни план општине Лозница и планови детаљне регулације за ромска насеља- Лешница и Бања Ковиљача Из донаторских средстава урађена путна инфраструктура у 90% ромских насеља Расположива средства за једнократну и увећану једнократну новчану помоћ за побољшање услова становања ромских породица (за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката) 	<ul style="list-style-type: none"> Лоше стање постојећих и неуређеност комуналне инфраструктуре у насељима у којима живе Роми Нерешени имовински односи као предуслов за легализацију објеката Стамбени објекти у лошем стању (недостатак купатила, лоша кровна конструкција, подови, лоша столарија) што повећава цену адаптације и санације објеката Канализациона мрежа не постоји ни у једном насељу Водоводна мрежа делимично приступачна Многочлана ромска домаћинства (3-4 породице живе у истом простору) Постојање дивљих депонија на периферији ромских насеља Непостојање социјалних станова у Лозници
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> Усвојена Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у РС (2016-2025) са НАП-ом Подршка надлежних министарстава у решавању проблема лоших услова становања Рома Донаторска средства намењена унапређењу услова становања ромске популације Примена Закона о социјалном становању на локалу Ослобађање од плаћања таксе за легализацију објеката доступно свим припадницима маргинализованих група (корисници НСП, особе са сметњама у развоју, самохрани родитељи) Поједностављена процедура за легализацију објеката који су старији од 1961. године 	<ul style="list-style-type: none"> Честе промене закона из области становања који предвиђају све компликованију процедуру за легализацију објеката Непостојање донаторских средстава за инфраструктурне пројекте у ромским насељима Нестабилна политичка ситуација Необавештеност припадника ромске заједнице о процедури, као и о предностима и олакшицама за легализацију објеката Високо постављени критеријуми за легализацију објеката (решени имовинско правни односи, квалитет изградње објеката итд.)

Најзначајније идентификоване снаге Града Лознице у области становања су покривеност планским документима два од пет ромских насеља, као и постојање бесплатне правне помоћи

на коју, између осталог, имају право и лица ромске националности у циљу приоритетног решавања комуналне инфраструктуре у ромским насељима и озакоњења бесправно саграђених стамбених објеката. Такође, путна инфраструктура је урађена 90% у свим ромским насељима, а из градског буџета се издвајају средства за једнократну и увећану једнократну новчану помоћ за побољшање услова становања ромских породица (за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката). С друге стране, област становања је оптерећена многобројним слабостима и недостацима који се, пре свега, односе на нерешене имовинско-правне односе на парцелама/објектима у којима живи ромска популација што отежава процес легализације, затим лошу комуналну инфраструктуру у ромским насељима и непостојање станова у јавној својини Града за стамбено збрињавање социјално угрожених категорија становништва. Локална самоуправа као могуће шансе за решавање проблема становања Рома у средњорочном периоду, може искористити могућност пројектног финансирања израде недостајуће планске и геодетско-техничке документације за озакоњење нелегалних објеката, као и ослобађање од плаћања таксе за легализацију објеката за припаднике маргинализованих група, али и покренути иницијативу за изградњу социјалних станова.

3.6.9 Здравство

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Развијена мрежа здравствених установа • Доступност здравственог система ромској популацији у њиховим насељима • Добра сарадња институција на локалу у области здравствене заштите • Постојање планова превентивних и скрининг програма • Покривеност ромских насеља услугама патронажне службе • Акције превентивних прегледа на терену • Постојање ОЦД које се баве унапређењем здравља Рома • Висок проценат Рома који поседују здравствену књижицу и лична документа • Постојање Савета за здравље и Савета за заштиту животне средине • Постојање локалне Стратегије социјалне заштите која регулише област здравствене заштите Рома • У току је израда Плана јавног здравља • Постојање ЛАП-а за младе који препознаје рањиве групе младих у области превенције фактора ризика • Постојање институције заштитника права пацијената (остваривање права на здравствену заштиту) • Постојање средстава из буџета града која су намењена за унапређење здравља и социјалног статуса осетљивих категорија становника • Постојање вршњачких едукатора ромске националности у области болести зависности • Спровођење медијских кампања промоције здравља и здравих стилова живота • Висок наталитет и млада ромска популација 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање планских истраживања и систематизованих података о здрављу Рома и Ромкиња • Непостојање здравствених медијаторки • Слаб одзив ромске популације на превентивне прегледе и скрининг програме • Ниска свест о значају превентивних прегледа и лечењу незаразних хроничних болести • Угрожено репродуктивно здравље Ромкиња (малолетничке трудноће, абортуси, контракције) • Висок проценат зависника од дувана и алкохола • Висок проценат оболелих од ХОБП, астме, депресије • Лоши санитарно хигијенски услови живота (вода, струја, канализација) у ромским насељима • Слаба образовна структура ромске популације • Низак животни стандард • Непостојање саветника за ментално здравље • Непостојање развојног саветовалишта • Део ромске популације нема здравствено осигурање и приступ здравственом систему

ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Донаторски програми намењени унапређењу положаја ромске популације • Сарадња са Министарством здравља • Сарадња са Националним саветом Рома • Активности и пројекти Канцеларије за људска и мањинска права • Националне асоцијације које подржавају локалне иницијативе за подизање квалитета живота Рома • Сарадња са Заштитником грађана и Повереницом за родну равноправност • Национални програми за превенцију заразних и незаразних болести • Програми јавног здравља • Протоколи за сузбијање и превенцију насиља и злостављање жена и деце 	<ul style="list-style-type: none"> • Непримењивање законске регулативе • Неодобравање пројеката и локалних иницијатива за унапређење социјалне инклузије Рома • Политичка нестабилност у земљи • Незаинтересованост ресорних министарстава за решавање проблема на локалу • Недостатак финансисјких средстава из републичког буџета за унапређење положаја Рома • Чести превремени избори • Забрана запошљавања у јавним институцијама и органима • Демографска структура становништва на нивоу државе у опадању • Низак животни стандард • Недостатак еколошке културе

У области здравствене заштите Рома и Ромкиња у Лозници значајну снагу представља разграната мрежа установа примарне здравствене заштите у којима су услуге здравствене заштите доступне ромској популацији, као и висок проценат лица ромске националности који поседују здравствену књижицу. Такође, у Лозници постоје планови превентивних и скрининг програма, на основу којих се периодично организију теренски превентивни прегледи, а из градског буџета се издвајају средстава која су намењена унапређењу здравља и социјалног статуса осетљивих категорија становника. Постоје и институционални механизми попут Савета за здравље и заштитника права пацијената, а значајна је и подршка актера из цивилног сектора који спроводе активности у области унапређење здравља Рома. Међутим, постоји и низ слабости које отежавају инклузију Рома у области здравствене заштите, као што су: непостојање здравствене медијаторке, непостојање систематизованих података о здрављу локалне ромске популације, низак животни стандард и лоши хигијенско-санитарни услови живота у комбинацији са ниском свешћу о значају превентивних прегледа и потреби лечења хроничних незаразних болести. Као главне шансе за унапређење здравља Рома идентификовани су национални програми и кампање усмерене на превенцију заразних и незаразних болести уз оставраивање блиске сарадње са великим бројем институција и државних органа (Национални савет ромске националне мањине, Заштитник грађана, Канцеларија за људска и мањинска права, итд.) који спроводе надлежности и овлашћења у области унапређења положаја ромске националне мањине.

3.6.10 Социјална заштита

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Руководство Града Лозница је отворено за решавање проблема Рома • Препознате потребе ромске популације у области социјалне заштите • Развијена мрежа институција у области социјалне заштите (Центар за социјални рад, Црвени крст, Дневни боравак за децу са сметњама у развоју “Сунце”, Центар за породични смештај и усвојења Београд – Р.Ј. Лозница, Дом за смештај деце и младих “Вера Благојевић”) • Добра међусекторска сарадња у области социјалне заштите • Стручан кадар (мотивација, обученост, спремност на промене) • Повећан буџет Града Лознице у области социјалне заштите • Обезбеђено финансирање права и услуга социјалне заштите у складу са постојећом Одлуком • Постојање два ромска удружења- Ромска срећа и Жива ватра • Транспарентност у суфинансирању програма и пројеката локалних организација цивилног друштва у области социјалне заштите • Спремност запослених у градској управи и цивилног сектора да активно учествују у програмима и пројектима намењеним унапређењу положаја ромске популације на територији града • Формирана Мобилна јединица за социјално укључивање Рома и Ромкиња • Усвојена Стратегија социјалне заштите града Лозница за период 2016-2020 • Постојање посебне буџетске линије за реализацију активности из Стратегије социјалне заштите • Финансирање народне кухиње из буџета Града 	<ul style="list-style-type: none"> • Лоша организација институција на плану информисања Рома о правима у областима социјалне заштите • Недовољни људски ресурси • Недовољна финансијска средства • Непостојање систематизованог радног места – Координатора за Роме • Непостојање стручног кадра за писање и имплементацију ЕУ пројекта • Ромска удружења немају капацитете за реализацију пројеката, као ни сопствени простор за рад удружења • Део стручног кадра је немотивисан, „уморан“ и неспреман на промене у раду са корисницима • Незаинтересованост стручног кадра за додатне едукације • Постојање предрасуда о осетљивим групама • Незадовољство једног броја корисника социјалне заштите комуникацијом са пружаоцима услуга социјалне заштите • Недовољна информисаност јавности о положају ромске популације • Недовољна заступљеност Рома у локалним институцијама • Недовољно укључивање Рома у процесе доношења одлука • Непостојање социјалне карте ромских домаћинстава
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Програм “Декада инклузије Рома у Србији” • Међународна и национална стратешка документа у области социјалне заштите и инклузије Рома • Финансијска и техничка подршка домаћих и страних донатора у области социјалног укључивања Рома (ресорна министарства, међународне организације, ИПА фондови) • Размена искуства и примери добре праксе у области социјалног укључивања Рома • Добар законски оквир (Закон о социјалној заштити, Закон о финансијској подршци породици са децом, Породични закон) • Развијање међуопштинских – међуградских услуга социјалне заштите 	<ul style="list-style-type: none"> • Скромна трансферна средства са националног на локални ниво власти • Осцилације у приливу средстава у буџет локалне самоуправе • Неспровођење усвојених закона • Неспровођење усвојених националних стратешких докумената • Потенцијално смањење наменских трансфера локалном буџету за социјалну заштиту • Недовољан/спор прилив средстава из доступних фондова за инклузију Рома • Продужена забрана запошљавања у јавном сектору

Као кључне снаге у области социјалне заштите ромске популације идентификовано је следеће: развијена мрежа институција и добра међусекторска сарадња у области социјалне заштите, постојање Стратегије социјалне заштите града Лознице 2016-2020, као и обезбеђена средства за њено финансирање, укључујући и редовно финансирање права и услуга из социјалне заштите у складу са релевантном Одлуком града Лознице. С друге стране, бројни су интерни недостаци који стоје на путу потпуније и ефективније инклузије ромске популације у области социјалне заштите, као што су: недовољни људски ресурси и финансијска средства, неадекватан начин информисања ромске популације о правима и услугама из социјалне заштите, непостојање социјалних карата ромских домаћинстава ради лакшег планирања мера и услуга у области социјалне заштите итд. Локална самоуправа као шансе за унапређење постојећег стања може размотрити укључивање у донаторске програме и пројекте усмерене ка већем социјалном укључивању ромске популације, размену примера добре праксе са другим локалним самоуправама, као и развијање и покретање међуопштинских услуга социјалне заштите.

4 ЦИЉЕВИ И МЕРЕ

Општи циљ Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период 2019 - 2021. године је побољшање квалитета живота Рома и Ромкиња који живе на територији Града Лознице.

ЛАП има пет *посебних циљева* који доприносе остварењу општег циља, и то по један посебан циљ у свакој од пет кључних области релевантних за социјално укључивање ромске националне мањине- образовање, становање, запошљавање, здравствена и социјална заштита:

Посебан циљ 1: Повећање укључености деце и младих ромске националности у систем васпитања и образовања

Посебан циљ 2: Унапређење инфраструктуре у ромским насељима и пружање подршке у решавању имовинско-правних односа и озакоњењу бесправно саграђених објеката

Посебан циљ 3: Подизање нивоа запошљивости, запошљавања и економско оснаживање Рома и Ромкиња

Посебан циљ 4: Унапређење здравља Рома и Ромкиња повећањем њиховог обухвата примарном и секундарном здравственом заштитом и бољом доступношћу услуга здравствене заштите

Посебан циљ 5: Унапређење приступа правима и услугама из домена социјалне заштите, са фокусом на доступност материјалних давања за ученике и породице ромске националности које на њих имају право.

Посебни циљеви се остварују реализацијом већег броја мера у свакој посебној области, а њихова остварљивост се прати и мери на основу индикатора исхода, за које су утврђене базне и циљане вредности (*видети табелу 22: Базне и циљне вредности индикатора*).

ОБРАЗОВАЊЕ. Посебан циљ 1: Повећање укључености деце и младих ромске националности у систем васпитања и образовања

Мере:

- 1.1** Обезбедити стручну и материјалну подршку деци и ученицима ромске националности за редовно похађање образовања, као и за напредовање и постизање бољих резултата у образовном процесу
- 1.2** Оснажити стручне капацитете образовних установа и васпитно образовног кадра да одговоре на образовне, развојне и културолошке потребе деце и младих ромске националности у процесу образовања и васпитања
- 1.3** Унапредити информисаност родитеља деце и ученика ромске националности о значају раног развоја и образовања, и пружити подршку у остваривању њихових права и укључивању у савете родитеља
- 1.4** Обезбедити професионално информисање, саветовање и подршку ученицима ромске националности приликом уписа на високошколске установе уз примену афирмативних мера
- 1.5** Обезбедити различите моделе подршке за стицање квалификација лицима ромске националности који су рано напустили школовање

СТАНОВАЊЕ. Посебан циљ 2: Унапређење инфраструктуре у ромским насељима и пружање подршке у решавању имовинско-правних односа и озакоњењу бесправно саграђених објеката.

Мере:

- 2.1** Идентификовати потребе за унапређење инфраструктуре у ромским насељима
- 2.2** Обезбедити правну и техничку помоћ лицима ромске националности при решавању имовинско-правних односа у поступку озакоњења стамбених објекта
- 2.3** Унапредити услове становања ромских породица кроз материјалну подршку за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката

ЗАПОШЉАЊЕ. Посебан циљ 3: Подизање нивоа запошљивости, запошљавања и економско оснаживање Рома и Ромкиња

Мере:

- 3.1** Развити програме информисања и едукације припадника ромске популације о мерама активне политике запошљавања
- 3.2** Повећати обухват незапослених Рома и Ромкиња обукама из система активног тражења посла
- 3.3** Унапредити укљученост незапослених лица ромске националности у програме функционалног и додатног образовања ради стицања додатних знања, вештина и компетенција
- 3.4** Развити и спроводити одрживе програме финансијске подршке послодавцима у приватном сектору за запошљавање лица ромске националности
- 3.5** Подстицати развој ромског предузетништва и реализација посебних јавних позива за доделу средстава за самозапошљавање Рома и Ромкиња

ЗДРАВЉЕ: Посебан циљ 4: Унапређење здравља Рома и Ромкиња повећањем њиховог обухвата примарном и секундарном здравственом заштитом и бољом доступношћу услуга здравствене заштите

Мере:

- 4.1 Обезбедити већу доступност здравствене заштите кроз ангажовање здравствене медијаторке и утврђивање потреба ромске популације за здравственом заштитом
- 4.2 Унапредити коришћење превентивних програма здравствене заштите и услуга саветовалишта од стране ромске популације
- 4.3 Обезбедити већу доступност здравствених услуга посебно осетљивим категоријама из ромске заједнице- жене, деца и млади

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА: Посебан циљ 5: Унапређење приступа правима и услугама из домена социјалне заштите, са фокусом на доступност материјалних давања за ученике и породице ромске националности које на њих имају право.

Мере:

- 5.1 Идентификовати потребе ромске популације у области социјалне заштите
- 5.2 Унапредити информисаност припадника ромске популације о оставривању права и услуга из области социјалне заштите
- 5.3 Осигурати спровођење и приступ постојећим услугама социјалне заштите уз проширење постојећих услуга на кориснике из ромске заједнице
- 5.4 Унапредити доступност материјалних давања за ученике и породице ромске националности које на њих имају право

5 АКЦИОНИ ПЛАН

Овим Акционим планом детаљно се разрађују дефинисани општи и посебни циљеви. У њему су прецизиране активности/пројекти, носиоци активности, партнери, потребна финансијска средства и извори, као и показатељи (индикатори) за мерење успешности реализације планираних активности/пројеката. Укупна вредност овог Акционог плана за период од 2019.-2021. године износи 30.641.000,00 динара, од чега се из буџета Града Лозница издваја 9.416.100,00 динара, а из осталих извора 21.225.500,00 динара.

Број	Пројекат/ активност	Носилац	Партнери	Временски оквир	Укупна вредност и вредност по годинама (РСД)	Из буџета ЈЛС (РСД)	Други извори и вредности по изворима (РСД)	Индикатори
ОПШТИ ЦИЉ: Побољшање квалитета живота Рома и Ромкиња који живе на територији Града Лознице								
ПОСЕБАН ЦИЉ 1:								
Повећање укључености деце и младих ромске националности у систем васпитања и образовања						Укупно за посебан циљ 1 (РСД):	Буџет ЈЛС (РСД):	1.280.000,00
МЕРА 1.1						Укупно за посебан циљ 1 (РСД):	Остали извори (РСД):	4.521.000,00
			Обезбедити стручну и материјалну подршку деци и ученицима ромске националности за редовно похађање образовања, као и за напредовање и постизање бољих резултата у образовном процесу	Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:			ДА, Измена Одлуке о стипендирању/ награђивању ученика средњих школа	
1.1.1	Ангажовање нових педагошких асистената у ПУ и ОШ	Одељење за друштвене делатности Градске управе Одсек за јавне службе (ОДД ОЈС)	Предшколска установа (ПУ), основне школе (ОШ)	II квартал 2020., континуирано	Укупно 2.121.000,00; 2020.- 909.000,00; 2021.- 1.212.000,00	/	Укупно 2.121.000,00; 2020.-909.000,00; 2021.-1.212.000,00 Средства која се обезбеђују из буџета других нивоа власти – Министарство просвете	Број ангажованих ПА у ПУ и ОШ

1.1.2	Организовати додатну помоћ у учењу- допунску наставу за ученике ромске националности	ОДД ОЈС	ОШ, СШ	III квартал 2019., континуирано	/	/	Из редовних активности	Број реализованих часова допунске наставе
1.1.3	Припрема и спровођење ваннаставних активности у ОШ и СШ које доприносе развојним и културолошким потребама ученика ромске националности	ОДД ОЈС	ОШ, СШ	III квартал 2019., континуирано	/	/	Из редовних активности	Број реализованих ваннаставних активности
1.1.4	Подношење иницијативе за измену Одлуке о стипендирању средњошколаца увођењем афирмативних критеријума за ученике ромске националности	ОДД ОЈС	Ромска удружења	III квартал 2019	/	/	/	Предага иницијатива Градској управи за измену постојеће Одлуке
1.1.5	Стипендије за средњошколе ромске националности	ОДД ОЈС	/	IV квартал 2020., континуирано	Укупно 500.000,00; 2020.- 250.000,00; 2021.-250.000,00	Укупно 500.000,00; 2020.- 250.000,00; 2021.- 250.000,00	/	Број средњошколаца ромске националности који примају стипендију
МЕРА 1.2		Оснажити стручне капацитете образовних установа и васпитно образовног кадра да одговоре на образовне, развојне и културолошке потребе деце и младих ромске националности у процесу образовања и васпитања		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		НЕ		

1.2.1	Похађање акредитоване обуке намењене просветним радницима за рад са децом из маргинализованих група	ОДД ОЈС	ПУ, ОШ, СШ	III квартал 2019., континуирано	Укупно 660.000,00; 2019- 220.000,00 2020- 220.000,00 2021- 220.000,00	Укупно 660.000,00; 2019- 220.000,00 2020- 220.000,00 2021- 220.000,00	Број реализованих обука Број сертификованих наставника и васпитача
1.2.2	Набавка наставних средстава и стручне литературе за ПУ и школе које похађају ученици ромске националности	ОДД ОЈС	ПУ, ОШ, СШ	II квартал 2020.	Укупно 60.000,00	Укупно 60.000,00	Број набављених наслова стручне литературе
МЕРА 1.3		Унапредити информисаност родитеља деце и ученика ромске националности о значају раног развоја и образовања, и пружити подршку у остваривању њихових права и укључивању у савете родитеља		Потребне измене прописа/акага којима се спроводи мера:		НЕ	
1.3.1	Едукативне радионице са ромским родитељима о важности образовања	ОДД ОЈС	ПУ, ОШ, СШ Мобилни тим	III квартал 2019., континуирано	/	/	Број одржаних радионица Из редовних активности
1.3.2	Организовање трибина	ОДД ОЈС	ПУ, ОШ, СШ Мобилни тим	II квартал 2019., континуирано	Укупно 15.000,00; 2019.-5.000,00 2020.- 5.000,00 2021.-5.000,00	Укупно 15.000,00; 2019.-5.000,00 2020.- 5.000,00 2021.-5.000,00	Број одржаних трибина

1.3.3	Организовање медијске кампање за упис деце у ППП и основну школу (штампање флајера, позиви, посете)	ОДД ОЈС	ПУ, ОШ, СШ Мобилни тим	II квартал 2019., континуирано	Укупно 45.000,00 2019.-15.000,00 2020.-15.000,00 2021.-15.000,00	/	Број организованих медијских кампања Број подељених флајера
1.3.4	Анкетирање родитеља о потребама како би им се пружио адекватна подршка у процесу образовања њихове деце	ОДД ОЈС	ПУ, ОШ, Мобилни тим, Матична служба, Служба ОУП	III квартал 2019., континуирано	/	/	Број анкетираних родитеља
1.3.5	Идентификација деце ромске националности стасале за похађање обавезног предшколског припремног програма (ППП)	ОДД ОЈС	ПУ, ОШ, Мобилни тим, Матична служба, Служба ОУП	II квартал 2019., II квартал 2020., II квартал 2021.	/	/	Обухват деце ромске националности која се налазе у евиденцији деце стасале за похађање ППП -а
1.3.6	Обезбедити већу партиципацију родитеља ученика ромске националности у школским органима	ОДД ОЈС	ПУ, ОШ, СШ	III квартал 2019., континуирано	/	/	Број родитеља у органима образовних установа
МЕРА 1.4		Обезбедити професионално информисање, саветовање и подршку ученицима ромске националности приликом уписа на високошколске установе уз примену афирмативних мера	Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		НЕ		
1.4.1	Организовати професионалну оријентацију и информисање о мерама афирмативне акције за средњошколце	ОДД ОЈС	СШ, ВСПУ	III квартал 2019., континуирано	/	/	Број одржаних радионица Број ромских средњошколаца укључених у професионалну оријентацију

1.4.2	Спровођење редовних и додатних припремних програма за полагање пријемних испита на високообразовним институцијама	ОДД ОЈС	ОШ, Омладински центар	II квартал 2019., континуирано	Укупно 1.200.000,00; 2019.-400.000,00 2020.-400.000,00 2021.-400.000,00	/	Из редовних активности школа Додатни програми: Укупно 1.200.000,00; Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – Омладински центар	Број реализованих припремних програма за полагање пријемних испита на високообразовним институцијама
МЕРА 1.5		Обезбедити различите моделе подршке за стицање квалификација лицима ромске националности који су рано напустили школовање		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		НЕ		
1.5.1	Курсеви за преквалификацију и доквалификацију, као и програм функционалног основног образовања одраслих "Друга шанса"	ОДД ОЈС	ОШ, СШ, Омладински центар, НСЗ	III квартал 2019., III квартал 2020., III квартал 2021.	Укупно 600.000,00; 2019.-200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00	/	Укупно 600.000,00; 2019.-200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00 Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – НСЗ	Број реализованих курсева Број лица ромске националности која су стекла квалификацију
1.5.2	Програми неформалног образовања за децу и младе из ромске популације (курсеви језика, информатичке писмености, радионице итд.)	ОДД ОЈС	ОШ, СШ, Омладински центар, НСЗ	III квартал 2019., континуирано	Укупно 600.000,00; 2019.-200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00	/	Укупно 600.000,00; 2019.-200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00 Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – НСЗ и Омладински центар	Број реализованих програма неформалног образовања Број учесника програма неформалног образовања

ПОСЕБАН ЦИЉ 2:		Унапређење инфраструктуре у ромским насељима и пружање подршке у решавању имовинско-правних односа и озакоњењу бесправно саграђених објеката		Укупно за посебан циљ 2 (РСД):		Будет ЈЛС (РСД):	
		390.000,00		390.000,00		Остали извори (РСД): /	
МЕРА 2.1		Идентификовати потребе за унапређењем инфраструктуре у ромским насељима		Потребне измене прописа/акага којима се спроводи мера:		ДА, Решење/одлука о формирању Комисије за идентификацију приоритетних инфраструктурних пројеката у ромским насељима	
2.1.1	Формирање Комисије за идентификацију потреба за унапређење инфраструктуре у ромским насељима	Одељење за друштвене делатности Градске управе (ОДД)	/	IV квартал 2019.	/	/	Донето решење/ одлука о формирању Комисије
2.1.2	Одржавање састанака са локалним актерима ради утврђивања листе приоритета за унапређење инфраструктуре у ромским насељима	ОДД	Ромска удружења, Мобилни тим, ЦСР, Јавна предузећа, ЕПС	IV квартал 2019.	/	/	-Број одржаних састанака -Број попуњених упитника
2.1.3	Утврђивање листе приоритетних инфраструктурних пројеката у ромским насељима	ОДД	/	IV квартал 2019.	/	/	-Број инфраструктурних пројеката који су дефинисани као приоритет за реализацију у ромским насељима
МЕРА 2.2		Обезбедити правну и техничку помоћ лицима ромске националности при решавању имовинско-правних односа у поступку озакоњења стамбених објекта		Потребне измене прописа/акага којима се спроводи мера:		ДА, Одлука о пружању бесплатне правне помоћи лицима ромске националности при решавању имовинско-правних проблема у поступку озакоњења стамбених објекта	
2.2.1	Доношење одлуке о пружању бесплатне правне помоћи лицима ромске националности при решавању имовинско-правних односа у поступку озакоњења стамбених објекта	Градска управа града Лознице- Одељење за општу управу (ООУ)	/	IV квартал 2019.	/	/	Донета Одлука о пружању бесплатне правне помоћи лицима ромске националности у поступку озакоњења стамбених објекта

2.2.2	Информисање лица ромске националности о доступној бесплатној правној помоћи (БПП) у поступку озакоњења стамбених објекта	ООУ	Ромска удружења, Мобилни тим, ЦСР	II квартал 2020., континуирано	/	/	/	Број информисаних лица ромске националности о БПП у поступку озакоњења стамбених објекта
2.2.3	Пружање БПП лицима ромске националности	ООУ	/	II квартал 2020., континуирано	/	/	<i>Из редовних активности</i>	Број лица ромске националности којима је пружена БПП у поступку озакоњења стамбених објекта
2.2.4	Пружање техничке помоћи лицима ромске националности у поступку озакоњења стамбених објекта	Градска управа града Лознице-Одељење за планирање и изградњу	„Лозница развој“	II квартал 2020., континуирано	/	/	Из донагорских средстава, програм „Подршке ЕУ инклузији Рома“ и др.	Број лица ромске националности која су добила техничку помоћ при решавању имовинско-правних проблема у поступку озакоњења
МЕРА 2.3		Унапредити услове становања ромских породица кроз материјалну подршку за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		ДА, Правилник о критеријума за доделу материјалних средстава ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката		
2.3.1	Израда стамбене листе ради материјалне подршке ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	ОДД	Ромска удружења, Мобилни тим, ЦСР	I квартал 2020.	/	/	<i>Из редовних активности</i>	Број идентификованих стамбених објеката којима је неопходна адаптација или санација

2.3.2	Дефинисање критеријума за доделу материјалних средстава ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	ОДД	/	II квартал 2020.	/	/	Из редовних активности	Усвојен Правилник о критеријума за доделу материјалних средстава ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката
2.3.3	Увећана једнократна новчана помоћ ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	Градско веће, ОУД	ЦСР	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 390.000,00; 2019.-90.000,00 2020.-150.000,00 2021.-150.000,00	Укупно 390.000,00; 2019.-90.000,00 2020.-150.000,00 2021.-150.000,00	Додатна средства се могу обезбедити и из донаторских средстава/ извора.	Број ромским породицама који су остварили увећану једнократну новчану помоћ за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката
ПОСЕБАН ЦИЉ 3:		Подизање нивоа запошљивости, запошљавања и економско оснаживање Рома и Ромкиња		Укупно за посебан циљ 3 (РСД):		4.040.000,00	Буџет ЈЛС (РСД):	800.000,00
МЕРА 3.1		Развити програме информисања и едукације припадника ромске популације о мерама активне политике запошљавања		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		НЕ		
3.1.1	Каравани запошљавања-теренско информисање ромске популације о доступним програмима и мерама НСЗ	Одељење за привреду Градске управе	НСЗ, Мобилни тим	IV квартал 2019., континуирано	/	/	Из редовних активности	Број припадника ромске популације информисаних током каравана запошљавања
3.1.2	Директан рад саветника за запошљавање у филијали са лицама ромске националности	Одељење за привреду	НСЗ	IV квартал 2019., континуирано	/	/	Из редовних активности	Број припадника ромске популације са којима је обављен индивидуални разговор

3.1.3	Обука за чланове ромских удружења о мерама активне политике запошљавања	Одељење за привреду	НСЗ, Ромска удружења	II квартал 2019., континуирано	/	/	Из редовних активности	Број обучених ромских едукатора о мерама АПЗ Број лица ромске националности које су информисали ромски едукатори
МЕРА 3.2		Повећати обухват незапослених Рома и Ромкиња обукама из система активног тражења посла		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:				НЕ
3.2.1	Мотивационо -активационе обуке за незапослене	Одељење за привреду	НСЗ, Мобилни тим	IV квартал 2019., континуирано	/	/	/	Број полазника обуке из ромске популације
3.2.2	Обуке за активно тражење посла	Одељење за привреду	НСЗ	IV квартал 2019., континуирано	/	/	/	Број полазника обуке из ромске популације
3.2.3	Обука за тренинг самоефикасности	Одељење за привреду	НСЗ	IV квартал 2019., континуирано	/	/	/	Број полазника обуке из ромске популације
МЕРА 3.3		Унапредити укљученост незапослених лица ромске националности у програме функционалног и додатног образовања ради стицања додатних знања, вештина и компетенција		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:				НЕ
3.3.1	Реализација програма стручне праксе	Одељење за привреду	НСЗ, Предузетници	IV квартал 2019., континуирано	/	/	Из редовних активности	Број лица ромске националности који су завршили програм стручне праксе

3.3.2	Програм стицања практичних знања и вештина код послодавца	Одељење за привреду	НСЗ, Предузетници	IV квартал 2019., континуирано	/	/	<i>Из редовних активности</i>	Број лица ромске националности који су засновали радни однос по основу програма стицања практичних знања и вештина
МЕРА 3.4		Развити и спроводити одрживе програме финансијске подршке послодавцима у приватном сектору за запошљавање лица ромске националности		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		НЕ		
3.4.1	Програм новог запошљавања	Одељење за привреду	НСЗ, послодавци, Мобилни тим	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 600.000,00 2019.- 200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00	/	Укупно 600.000,00 2019.- 200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00 Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – НСЗ	Број припадника ромске популације запослених кроз програм новог запошљавања
3.4.2	Програм приправничког стажа	Одељење за привреду	НСЗ, послодавци, Мобилни тим	IV квартал 2019., континуирано	/	/	Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти	Број припадника ромске популације запослених кроз програм приправничког стажа
3.4.3	Јавни радови	Одељење за привреду	НСЗ, послодавци, Мобилни тим	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 2.640.000,00; 2019.-770.000,00 2020.-880.000,00 2021.-990.000,00	/	Укупно 2.640.000,00; 2019.-770.000,00 2020.-880.000,00 2021.-990.000,00 Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – НСЗ	Број припадника ромске популације запослених кроз програм јавних радова

МЕРА 3.5		Подстицати развој ромског предузетништва и реализација посебних јавних позива за доделу средстава за samozapoшљавање Рома и Ромкиња	Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:			НЕ
3.5.1	Програми samozapoшљавања	Одељење за привреду	НСЗ, Мобилни тим	IV квартал 2019., континуирано	/	Број припадника ромске популације запослених кроз програм samozapoшљавања
3.5.2	Социјално предузетништво	Одељење за привреду	НСЗ, ромска удружења	IV квартал 2020., континуирано	Укупно 400.000,00; 2020.-200.000,00 2021.-200.00,00	Број припадника ромске популације који су укључени у програм социјалног предузетништва
3.5.3	Женско предузетништво	Одељење за привреду	НСЗ, ромска удружења	IV квартал 2020., континуирано	Укупно 400.000,00; 2020.-200.000,00 2021.-200.00,00	Број Ромкиња које су запослене кроз програм женског предузетништва
ПОСЕБАН ЦИЉ 4:		Унапређење здравља Рома и Ромкиња повећањем њиховог обухвата примарном и секундарном здравственом заштитом и бољом доступношћу услуга здравствене заштите		Укупно за посебан циљ 4 (РСД):		Будет ЈЛС (РСД):
МЕРА 4.1		Обезбедити већу доступност здравствене заштите кроз ангажовање здравствене медијаторке и утврђивање потреба ромске популације за здравственом заштитом		3.157.000,00		3.153.000,00
						Остали извори (РСД):
						4.500,00
						НЕ

4.1.1	Ангажовање здравствене медијаторке	Одељење за друштвене делатности Градске управе (ОДД)	Дом здравља, Мобилни тим	IV квартал 2020., континуирано	/	/	Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти	Број ангажованих здравствених медијаторки	
4.1.2	Прикуљање података и анализа потреба ромске популације за здравственом заштитом	ОДД	Дом здравља, Мобилни Тим, Црвени крст, ромска удружења, ОЦД	2019.-I квартал 2020.	Укупно 202.000,00; 2019.-67.000,00	Укупно 202.000,00; 2019.-67.000,00	/	-Број анкетираних ромских породица - Креирана евиденција са родном статистиком	
4.1.3	Организовање трибина у ромским насељима у области права на здравствену заштиту	ОДД	Дом здравља, Мобилни Тим, Црвени крст, ромска удружења, ОЦД	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 348.000,00; 2019.-58.000,00	Укупно 348.000,00; 2019.-58.000,00	/	Број одржаних трибина	
МЕРА 4.2		Унапредити коришћење превентивних програма здравствене заштите и услуга саветодавништа од стране ромске популације	Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		НЕ				
4.2.1	Штампање и дистрибуирање едукативног и информативног материјала	ОДД	Дом здравља, Мобилни Тим	III квартал 2019.	Укупно 30.000,00	Укупно 30.000,00	/	Број лица ромске националности који су о превентивним програмима информисани путем промотивног материјала	

4.2.2	Спровођење едукације о значају превентивних прегледа и контроли хроничних незаразних болести	ОДД	Дом здравља, Мобилни тим, Црвени крст, ромска удружења, ОЦД	IV квартал 2019, континуирано	Укупно 246.000,00; 2020.- 123.000,00 2021.- 123.000,00	Укупно 246.000,00; 2020.- 123.000,00 2021.- 123.000,00	/	Број одржаних едукација Број учесника радионица из ромске популације
4.2.3	Подела хигијенских пакета за учеснике едукација	ОДД	Дом здравља, Мобилни тим, Црвени крст, ромска удружења, ОЦД	IV квартал 2019, континуирано	Укупно 300.000,00; 2020.- 150.000,00 2021.- 150.000,00	Укупно 300.000,00; 2020.- 150.000,00 2021.- 150.000,00	/	Број корисника којима су подељени хигијенски пакети
4.2.4	Набавка медицинске опреме за обављање превентивних прегледа у амбулантима које се налазе у ромским насељима	ОДД	Дом здравља, Мобилни тим	2019- IV квартал 2019	Укупно 964.000,00; 2019.- 298.000,00 2020.- 348.000,00 2021.- 318.000,00	Укупно 964.000,00; 2019.- 298.000,00 2020.- 348.000,00 2021.- 318.000,00	/	Број амбуланти у ромским насељима које су опремљене за превентивне прегледе
4.2.5	Организовање и извођење акција превентивних прегледа одраслих у ромским насељима	ОДД	Дом здравља, Мобилни тим, Црвени крст, ромска удружења, ОЦД	IV квартал 2019, континуирано	Укупно 168.000,00; 2019.-48.000,00 2020.-72.000,00 2021.-48.000,00	Укупно 168.000,00; 2019.-48.000,00 2020.-72.000,00 2021.-48.000,00	/	Број обухваћених ромских насеља превентивним прегледима Број одраслих припадника ромске заједнице обухваћених превентивним прегледима
МЕРА 4.3		Обезбедити већу доступност здравствених услуга посебно осетљивим категоријама из ромске заједнице- жене, деца и млади		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		НЕ		

4.3.1	Обука младих вршњачких едукатора у области превенције болести зависности (БЗ)	ОДД	ОЦД, ромска удружења, Мобилни Тим	IV квартал 2019.	Укупно 250.000,00	Укупно 250.000,00	/	Број нових вршњачких едукатора из ромске заједнице
4.3.2	Едукација о превенцији болести зависности у ромским насељима	ОДД	Дом здравља, Црвени крст, ОЦД, ромска удружења, Мобилни Тим	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 135.000,00; 2020.-67.500,00 2021.-67.500,00	Укупно 135.000,00; 2020.-67.500,00 2021.-67.500,00	/	Број одржаних едукација у ромским насељима
4.3.3	Информисање и едукација жена у ромским насељима о значају очувања репродуктивног здравља	ОДД	Дом здравља, Црвени крст, ОЦД, ромска удружења, Мобилни Тим	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 244.500,00; 2020.- 124.500,00 2021.- 120.000,00	Укупно 240.000,00; 2020.- 120.000,00 2021.- 120.000,00	Средства из донаторских извора – 4.500,00 ОЦД	Број жена едукованих о значају очувања репродуктивног здравља
4.3.4	Подела хигијенских пакета за жене учеснице едукације о значају очувања репродуктивног здравља	ОДД	Дом здравља, Црвени крст, ОЦД, ромска удружења, Мобилни Тим	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 168.000,00; 2019. – 84.000,00 2020. – 84.000,00	Укупно 168.000,00; 2019. – 84.000,00 2020. – 84.000,00	/	Број жена којима су додељени хигијенски пакети

4.3.5	Кампања за већи обухват деце имунизацијом	ОДД	Дом здравља, Црвени крст, ОЦД, ромска удружења, Мобилни тим	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 102.000,00; 2019. – 40.000,00 2020. – 50.000,00 2021. – 12.000,00	Укупно 102.000,00; 2019. – 40.000,00 2020. – 50.000,00 2021. – 12.000,00	Укупно 102.000,00; 2019. – 40.000,00 2020. – 50.000,00 2021. – 12.000,00	Број новоакцинисане деце ромске националности
ПОСЕБАН ЦИЉ 5:		Унапређење приступа правима и услугама из домена социјалне заштите, са фокусом на доступност материјалних давања за ученике и породице ромске националности које на њих имају право.		Укупно за посебан циљ 5 (РСД):	17.253.100,00		Буџет ЈЛС (РСД):	3.793.100,00
МЕРА 5.1		Идентификовати потребе ромске популације у области социјалне заштите		Потребне измене прописа/акага којима се спроводи мера:		НЕ		
5.1.1	Креирање методологије и упитника за испитивање потреба у области социјалне заштите ромске популације	Градска управа Лозница - Одељење за друштвене делатности (ОДД)	Центар за социјални рад	IV квартал 2019.	/	/	<i>Из редовних активности</i>	Урађена методологија истраживања и упитник
5.1.2	Теренско анкетирање ромских породица ради утврђивања потреба у области социјалне заштите	ОДД	Ромска удружења, Мобилни тим, Центар за социјални рад	II квартал 2020. године	Укупно 400.000,00	Укупно 400.000,00	/	Укупан број анкетираних ромских породица

5.1.3	Креирање евиденције о потребама ромске популације у области социјалне заштите- израда социјалне карте	ОДД	Ромска удружења, Центар за социјални рад, Мобилни тим, ОЦД	IV квартал 2020. године	/	/	Из редовних активности	Број ромских породица за које су урађене социјалне карте
МЕРА 5.2		Унапредити информисаност припадника ромске популације о остваривању права и услуга из области социјалне заштите		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:			НЕ	
5.2.1	Израда и дистрибуирање Водича кроз права и услуге у области социјалне заштите	ОДД	Центар за социјални рад, Мобилни тим, Ромска удружења, ОЦД	II квартал 2020. године	Укупно 60.000,00	Укупно 60.000,00	/	Број корисника из ромске популације који су информисани поделом лифлета
5.2.2	Организовање трибина и информативних кампања за у познавање са правима и услугама у области социјалне заштите	ОДД	Центар за социјални рад, Мобилни тим, Ромска удружења, медији	IV квартал 2020.; IV квартал 2021.	Укупно 100.000,00; 2020.-50.000,00; 2021.-50.000,00	Укупно 100.000,00; 2020.-50.000,00; 2021.-50.000,00	/	Број одржаних трибина Број присутних Рома на трибинама Број емитованих медијских садржаја
МЕРА 5.3		Осигурати спровођење и приступ постојећим услугама социјалне заштите уз проширење постојећих услуга на кориснике из ромске заједнице		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:			ДА, Одлука о проширењу услуге Помоћ у кући на сеоско подручје где живи ромско становништво	
5.3.1	Проширење услуге Помоћ у кући на сеоско подручје где живи ромско становништво	ОДД Одсек за јавне набавке	Удружење које има лиценцу за пружање услуге	IV квартал 2020. године, континуирано	Укупно 11.200.000,00 2020.-5.600.000,00 2021.-5.600.000,00	Укупно 11.200.000,00 2020.-5.600.000,00 2021.-5.600.000,00	Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – из наменских трансфера за социјалну заштиту	Број корисника услуге Помоћ у кући ромске националности

5.3.2	Обука Ромкиња за пружање услуге Помоћ у кући (геронтодомаћице)	ОДД	НСЗ, Удружење које има лиценцу за спровођење обуке	III квартал 2020. године, континуирано	Укупно 100.000,00; 2020.-50.000,00 2021.-50.000,00	Укупно 100.000,00; 2020.-50.000,00 2021.-50.000,00	Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – из наменских трансфера за социјалну заштиту	Укупно 100.000,00; 2020.-50.000,00 2021.-50.000,00	Број сертифицираних геронтодомаћица ромске националности
5.3.3	Услуга Лични прагилац за ромску децу која на њу имају право	ОДД	Удружење које има лиценцу за пружање услуге, Центар за социјални рад	IV квартал 2019. године, континуирано	Укупно 2.160.000,00 2019.-720.000,00 2020.-720.000,00 2021.-720.000,00	Укупно 2.160.000,00 2019.-720.000,00 2020.-720.000,00 2021.-720.000,00	Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – из наменских трансфера за социјалну заштиту	Укупно 2.160.000,00 2019.-720.000,00 2020.-720.000,00 2021.-720.000,00	Број деце ромске националности која користе Услугу Лични прагилац
МЕРА 5.4		Унапредити доступност материјалних давања за ученике и породице ромске националности које на њих имају право		Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера:		НЕ			
5.4.1	Набавка радних листова за децу предшколског узраста ромске националности	ОДД	Предшколска установа "Бамби", Мобилни тим, ПА, Ромска удружења	III квартал 2019. године, континуирано	Укупно 75.000,00; 2019.-25.000,00 2020.-25.000,00 2021.-25.000,00	Укупно 75.000,00; 2019.-25.000,00 2020.-25.000,00 2021.-25.000,00	/	Укупно 75.000,00; 2019.-25.000,00 2020.-25.000,00 2021.-25.000,00	Број деце предшколског узраста ромске националности која су добила радне листове
5.4.2	Накнада за набавку школског прибора за ученике ромске националности	ОДД	Основне школе, Мобилни тим, Центар за социјални рад	III квартал 2020. године, континуирано	Укупно 600.000,00 2020.-300.000,00 2021.-300.000,00	Укупно 600.000,00 2020.-300.000,00 2021.-300.000,00	/	Укупно 600.000,00 2020.-300.000,00 2021.-300.000,00	Број ученика ромске националности која су добила школски прибор

5.4.3	Накнада за превоз редовних ученика средњих школа ромске националности и деце корисника новчане социјалне помоћи	ОДД	Центар за социјални рад, Средње школе	IV квартал 2019. године, континуирано	Укупно 2.490.000,00; 2019.- 830.000,00 2020.- 830.000,00 2021.- 830.000,00	Укупно 2.490.000,00; 2019.- 830.000,00 2020.- 830.000,00 2021.- 830.000,00	Број ученика ромске националности који користе бесплатан превоз
5.4.4	Накнада трошкова за набавку радних листова за децу кориснике новчане социјалне помоћи и децу са сметњама у развоју ромске националности	ОДД	Основне школе, Центар за социјални рад	IV квартал 2019. године, континуирано	Укупно 68.100,00; 2019.-22.700,00 2020.-22.700,00 2021.-22.700,00	Укупно 68.100,00; 2019.-22.700,00 2020.-22.700,00 2021.-22.700,00	Број деце ромске националности која су добила бесплатне радне листове

6 ОКВИР ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Израдом и усвајањем Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у граду Лозници за период 2019-2021. година стварају се услови за доследно спровођење дефинисаних мера и активности уз обезбеђивање потребних финансијских ресурса из буџета Града Лознице у годинама реализације локалног акционог плана.

Акциони план садржи и процену трошкова активности предвиђених предметним планом, те је неопходно вршити и адекватно планирање дефинисаних расхода по мерама и активностима у конкретним програмима буџета Града, а ради остваривања циљева програмског буџетирања.

Један од битних фактора у постављању релације између активности, рокова и извора финансирања, била је и динамика планирања и спровођења програмских активности/ пројеката финансираних из буџета, односно донаторских средстава.

У првој години (2019. година) спровођења активности предвиђају се средства за њихову реализацију на следећи начин: **табела 21.** садржи податке о активностима и припадајућим износима за њихово спровођење који ће бити обезбеђени из буџета јединице локалне самоуправе у 2019. години; у **табели 22.** су, са друге стране, наведене активности које ће бити финансиране из средстава Оперативног плана. Оперативни план ће, у складу са Програмом „Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома“, бити финансиран по принципу суфинансирања из средстава буџета јединице локалне самоуправе и СКГО (донација ЕУ кроз наведени Програм финансиран у оквиру ИПА 2016) у пропорционалном износу (детаљније у наставку дела б.). У складу са наведеним Програмом, средства за спровођење Оперативног плана се у ширем смислу сматрају средствима јединице локалне самоуправе, зато су у табели 5. Акциони план и приказана у колони „Из буџета ЈЛС“.

Табела 21.: Средства из буџета Града за спровођење активности ЈАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Лозници у 2019. години

Ред. бр.	Ознака активности	Активност	Финансирање из буџета Града Лознице у 2019. години
1	1.2.1	Похађање акредитоване обуке намењене просветним радницима за рад са децом из маргинализованих група	220.000,00
2	2.3.3	Увећана једнократна новчана помоћ ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	90.000,00
3	4.2.4	Набавка медицинске опреме за обављање превентивних прегледа у амбулантама које се налазе у ромским насељима	100.000,00
4	4.3.1	Обука младих вршњачких едукатора у области превенције болести зависности (БЗ)	250.000,00
5	5.4.1	Набавка радних листова за децу предшколског узраста ромске националности	25.000,00
6	5.4.3	Накнада за превоз редовних ученика средњих школа ромске националности и деце корисника новчане социјалне помоћи	830.000,00
7	5.4.4	Накнада трошкова за набавку радних листова за децу кориснике новчане социјалне помоћи и децу са сметњама у развоју ромске националности	22.700,00
		Укупно:	1.537.700,00

Такође, у оквиру осталих извора финансирања, а имајући у виду период од три године реализације ЛАП-а, приказане су могућности аплицирања за донаторска средства. У складу са тиме, примењен је приступ да је свуда где су препознате потребе и могућности за донаторским средствима назначено (су)финансирање из донаторских средстава (тачније, као могућност аплицирања на разним конкурсима).

Са друге стране, донаторска средства по изворима и износима (као и наменама за које се објављују конкурси), затим дужини трајања сваког пројекта и процењене износе који би се односили на ромску популацију (кориснике) у овом тренутку није било могуће свуда прецизно проценити; ово пре свега из разлога што су пројекти који се финансирају део већих програма усмерених не само на групе корисника/националне мањине, већ и на друге врсте корисника, као што су породице, незапослени, одређене социјалне групе (дакле, без назнаке по националној припадности).

Спровођење неких активности је, како је видљиво из Акционог плана, планирано за више година, почев од 2019. године. Дефинисање одређеног броја активности је условљено претходним спровођењем одређених анализа, прикупљањем података, процена, стварањем базе података, тако да је буџетирање морало бити одложено до тренутка када наведене анализе, подаци и остали елементи буду спроведени, а резултати доступни као полазна основа.

Одређене активности потребно је спроводити преко Мобилног тима за инклузију Рома, за чије је функционисање неопходно обезбедити средства из Оперативног плана. СКГО ће обезбедити финансијска средства за кофинансирање активности из Оперативних планова Мобилног тима за 2019. годину у износу од 50%, односно, износу једнаком финансијским средствима за спровођење Оперативних планова издвојеним из буџета Града Лознице за 2019. годину.

У временском периоду реализације Оперативног плана Мобилног тима за инклузију Рома (до 31.12.2019. године) и спровођења активности предвиђених у њему, средства из буџета Лознице са суфинансирањем из средстава ЕУ реализују се у следећим износима:

Табела 22: Средства за спровођење активности ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Лозници, које се финансирају из Оперативног плана за 2019. годину

Ред. бр.	Ознака активности	Активност	Финансирање из Оперативног плана у 2019. години
1	1.3.2	Организовање трибина	5.000,00
2	1.3.3	Организовање медијске кампање за упис деце у ППП и основну школу (штампање флајера, позиви, посете)	15.000,00
3	4.1.2	Прикупљање података и анализа потреба ромске популације за здравственом заштитом	67.000,00
4	4.1.3	Организовање трибина у ромским насељима у области права на здравствену заштиту	58.000,00
5	4.2.1	Штампање и дистрибуирање едукативног и информативног материјала	30.000,00
6	4.2.4	Набавка медицинске опреме за обављање превентивних прегледа у амбулантама које се налазе у ромским насељима	198.000,00
7	4.2.5	Организовање и извођење акција превентивних прегледа одраслих у ромским насељима	48.000,00
7	4.3.4	Подела хигијенских пакета за жене учеснице едукације о значају очувања репродуктивног здравља	84.000,00
8	4.3.5	Кампања за већи обухват деце имунизацијом	40.000,00
		Укупно:	545.000.00*

*- Преостали износ до укупно планираних средстава (1.416.000,00 динара) за спровођење Оперативног плана за мобилне тимове распоредиће се путем тог документа.

Сходно потписаном Споразуму о сарадњи између града Лознице и Сталне конференције градова и општина - Савез градова и општина Србије (СКГО), кроз Програм „Поддршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома”, обезбеђује се део средстава из буџета Града у 2019. буџетској години, а ради финансирања спровођења активности предвиђених Оперативним планом од стране именованог Мобилног тима за инклузију Рома у локалној заједници. Израда предметног Оперативног плана је у току и финални нацрт биће завршен током другог квартала 2019. године. Такође, град Лозница треба да обезбеђује сопствено учешће за операционализацију наведеног плана на следећи начин:

- сопствено учешће за реализацију Оперативног плана обезбедити из текуће буџетске резерве, имајући у виду да се у буџету за потребе текуће буџетске резерве могу опредељивати средства чак до 4% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за буџетску годину у складу са Законом;
- након окончања поступка израде оперативног плана за мобилне тимове отвара се пројекат (или пројекти, у складу са предвиђеним наменама средстава: социјална заштита, здравствена заштита, становање, образовање) у буџету града Лознице, у одговарајућем програму (програмима), са изворима финансирања 01 - Приходи из буџета - део суфинансирања општине (отварањем дела позиције из текуће буџетске резерве, доношењем решења о њеној употреби) и 56 - Финансијска помоћ ЕУ са износом суфинансирања преко овог пројекта (на основу Уговора), а у складу са чланом 5. став 6. Закона о буџетском систему, према којем орган надлежан за послове финансија отвара део позиције за спровођење предметног пројекта - укупна планирана вредност пројекта се обезбеђује на овакав начин.

За реализацију активности предвиђених Оперативним планом за Мобилни тим за инклузију Рома и Ромкиња средства се обезбеђују по принципу суфинансирања из средстава буџета Града и СКГО (донација ЕУ кроз Програм финансиран у оквиру ИПА 2016) у пропорционалном износу. Извори средстава за реализацију активности оперативног плана за Мобилни тим за инклузију Рома и Ромкиња представљени су у ЈАП-у и планирани у одељку број 5 овог документа, у колони „Из буџета ЈЛС (РСД)“. Тако представљени износи средстава за финансирање планираних активности Оперативног плана за Мобилни тим за инклузију Рома и Ромкиња приказују укупан износ потребних ресурса по принципу суфинансирања, те садрже и средства из буџетских извора града Лознице и средства подршке СКГО.

Финансирање предвиђених мера, по предложеним активностима у оквиру појединих посебних циљева ЈАП-а потребно је обезбедити у буџету, на основу одлуке (одлука) о буџету Града у периоду спровођења Акционог плана, тачније у периоду 2019.-2021. године. У складу са Упутством за израду програмског буџета, спровођење мера је потребно планирати као **програмску активност** (текућа и континуирана делатност корисника буџета, чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе остварењу циљева Програма), односно као **пројекат**. Посматрано са аспекта области које су обухваћене ЈАП-ом, мере и активности су разложене по посебним циљевима, тачније, у оквиру посебних циљева:

Посебан циљ 1. Повећање укључености деце и младих ромске националности у систем васпитања и образовања

Предложене мере и активности у области образовања су различитог карактера; оне обухватају обезбеђивање материјалних услова за потребе школовања (школски прибор, трошкови превоза, бесплатна ужина, материјална подршка/награде одличним ученицима), која имају карактер социјалних давања и самим тиме их је неопходно планирати у оквиру програма 11 – социјална и дечија заштита. Поред тога, предвиђено је организовање и

одржавање едукативних радионица, трибина и медијске кампање, активности које потпадају под програм 13 – развој културе и информисања (и у оквиру истог, пре свега програмске активности 1201-0003 – унапређење система очувања и преставања културно-историјског наслеђа и 1201-0005 – унапређење јавног информисања на језицима националних мањина).

У случају додатних мера, потребно их је распоредити у програме у оквиру којих доприносе реализацији циљева ЛАП-а (култура, образовање), уз могућност отварања нових програмских активности. Одређене активности је потребно спроводити преко Мобилног тима за инклузију Рома, за чије је функционисање неопходно обезбедити средства из Оперативног плана (СКГО ће обезбедити финансијска средства за кофинансирање активности из Оперативних планова Мобилног тима за 2019. годину у износу од 50%, тачније, износу једнаком финансијским средствима за спровођење Оперативних планова издвојеним из буџета града Лознице за 2019. годину).

Посебан циљ 2. Унапређење инфраструктуре у ромским насељима и пружање подршке у решавању имовинско-правних односа и озакоњењу бесправно саграђених објеката

Већина активности у оквиру ове области/посебног циља ће се спроводити кроз редовне активности релевантних институција и организација, те није потребно додатно финансирање из буџета Града. Предвиђена је и Увећана једнократна новчана помоћ ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката, активност за чије спровођење могу бити предвиђена средства у оквиру програма 1 – становање, урбанизам и просторно планирање, програмска активност 0004 – стамбена подршка.

Посебан циљ 3. Подизање нивоа запошљивости, запошљавања и економско оснаживање Рома и Ромкиња

Овај постављени посебни циљ ће се спроводити у сарадњи и/или у координацији са Националном службом за запошљавање, организацијама цивилног друштва које заступају интересе ромске националне заједнице, али и предузетницима/компанијама, у делу обезбеђивања стручне праксе. За финансирање из буџета у оквиру овог посебног циља су предвиђене активности везане за подршку социјалном предузетништву и женском предузетништву; буџетирање средстава за спровођење предложених мера и активности је могуће реализовати у оквиру програма 3 – локални економски развој, преко програмских активности 1501-0002 – мере активне политике запошљавања, односно преко 1501-0003 – подстицаји за развој предузетништва.

Посебан циљ 4. Унапређење здравља Рома и Ромкиња повећањем њиховог обухвата примарном и секундарном здравственом заштитом и бољом доступношћу услуга здравствене заштите

У циљу спровођења предвиђених активности у области здравствене заштите, потребно је буџетирати средства за предвиђене мере и припадајуће активности које обухватају превентивне прегледе, трибине, радионице, едукативне активности, као и набавку медицинске опреме и хигијенских пакета. Активности из овог посебног циља/области спроводиће се у сарадњи са Домом здравља, организацијама цивилног друштва, ромским удружењима и Црвеним крстом. Активности је потребно буџетирати у оквиру програма 12 – здравствена заштита, програмска активност 1801-0003 – спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље.

Посебан циљ 5. Унапређење приступа правима и услугама из домена социјалне заштите, са фокусом на доступност материјалних давања за ученике и породице ромске националности које на њих имају право

Предвиђене мере и активности је потребно предвидети у програму 11 – социјална и дечија заштита. Активности ће у највећој мери спроводити Центар за социјални рад и организације цивилног друштва које заступају интересе ромске националне заједнице, као и оне које се баве питањима родне равноправности. Поред наведених, у спровођењу ће учествовати и представници основних школа и предшколских установа.

Код планирања и буџетирања одређених мера и активности, имајући у виду период од три године реализације ЛАП-а, у обзир су узете могућности аплицирања за донаторска средства и/или њихово коришћење у сарадњи са донаторима. У складу са тим, примењен је приступ да је свуда где су препознате потребе за донаторским средствима назначено (су)финансирање из донаторских средстава (као могућност аплицирања по објављеним конкурсима или као могућност/извесност спровођења активности у сарадњи са донатором, тамо где донатор на годишњем нивоу одређује средства за одређену намену, као нпр. за јавне радове, услуге помоћи у кући итд.).

Табела 23: Пројекти/активности за чију реализацију су предвиђена донаторска средства

Бр.	Назив пројекта/ активности	Носилац	Време трајања	Укупна вредност	Вредност из буџета	Донаторска средства
1	Ангажовање нових педагошких асистената у ПУ и ОШ	Одељење за друштвене делатности Градске управе Одсек за јавне службе (ОДД ОЈС)	II квартал 2020., континуирано	Укупно 2.121.000,00; 2020.- 909.000,00; 2021.- 1.212.000,00	/	Укупно 2.121.000,00 Средства која се обезбеђују из буџета других нивоа власти – Министарство просвете
2	Спровођење редовних и додатних припремних програма за полагање пријемних испита на високообразовним институцијама	ОДД ОЈС	II квартал 2019., континуирано	Укупно 1.200.000,00; 2019.-400.000,00 2020.- 400.000,00 2021.-400.000,00	/	Додатни програми: Укупно 1.200.000,00; Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – Омладински центар
3	Курсеви за преквалификацију и доквалификацију, као и програм функционалног основног образовања одраслих “Друга шанса“	ОДД ОЈС	III квартал 2019. III квартал 2020. III квартал 2021.	Укупно 600.000,00; 2019.-200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00	/	Укупно 600.000,00; Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – НСЗ

4	Програми неформалног образовања за децу и младе из ромске популације (курсеви језика, информатичке писмености, радионице итд.)	ОДД ОЈС	III квартал 2019., континуирано	Укупно 600.000,00; 2019.-200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00	/	Укупно 600.000,00; Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – НСЗ и Омладински центар
5	Програм новог запошљавања	Одељење за привреду	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 600.000,00 2019.- 200.000,00 2020.-200.000,00 2021.-200.000,00	/	Укупно 600.000,00 Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – НСЗ
6	Јавни радови	Одељење за привреду	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 2.640.000,00; 2019.-770.000,00 2020.-880.000,00 2021.-990.000,00	/	Укупно 2.640.000,00; Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – НСЗ
7	Информисање и едукација жена у ромским насељима о значају очувања репродуктивног здравља	ОДД	IV квартал 2019., континуирано	Укупно 244.500,00; 2020.- 124.500,00 2021.- 120.000,00	Укупно 240.000,00; 2020.- 120.000,00 2021.- 120.000,00	Средства из донаторских извора – 4.500,00 (ОЦД)
8	Проширење услуге Помоћ у кући на сеоско подручје где живи ромско становништво	ОДД - Одсек за јавне набавке	IV квартал 2020. године, континуирано	Укупно 11.200.000,00 2020.- 5.600.000,00 2021.- 5.600.000,00	/	Укупно 11.200.000,00 Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – из наменских трансфера за социјалну заштиту
9	Обука Ромкиња за пружање услуге Помоћ у кући (геронтодомаћице)	ОДД	IV квартал 2019. године, континуирано	Укупно 100.000,00; 2020.-50.000,00 2021.-50.000,00	/	Укупно 100.000,00 Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – из наменских трансфера за социјалну заштиту

10	Услуга Лични пратилац за ромску децу која на њу имају право	ОДД	IV квартал	Укупно	/	Укупно
			2019. године,	2.160.000,00		2.160.000,00
			континуирано	2019.-720.000,00		Средства се обезбеђују из средстава других нивоа власти – из наменских трансфера за социјалну заштиту
				2020.-720.000,00		
				2021.-720.000,00		
Укупно :						21.225.500,00

7 ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

У овом поглављу постављен је основ за праћење спровођења ЛАП-а, као и вредновање учинка који ће бити постигнут његовом имплементацијом, у смислу утврђивања одговорности како за реализацију конкретних мера и активности, тако и за оствареност дефинисаних циљева ЛАП-а, затим за дефинисање рокова за извештавање, модела извештаја и одговорности за њихово састављање, као и начина праћења спровођења ЛАП-а и интерне комуникације међу актерима укљученим у овај процес. Сврха овог поглавља јесте да се јасном поделом улога и одговорности, као и прецизирањем поступка спровођења, мониторинга и евалуације ЛАП-а омогући, у задатим околностима, постизање оптималних резултата за ромску заједницу у Граду Лозници у односу на планиране циљеве, мере и активности.

7.1 Поступак спровођења и одговорност актера

ЛАП за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозници спроводи се реализацијом мера, односно пројеката и активности утврђених у поглављу 5- Акциони план (у даљем тексту: АП), а одговорност за спровођење имају субјекти који су у Акционом плану наведени као „носиоци“. Конкретно, **за спровођење мера, активности и пројеката у оквиру посебних циљева одговорност носе:**

- 1) Начелник Одељења за друштвене делатности Градске управе Града Лознице за посебан циљ 1, који се односи на образовање, за посебан циљ 4 који се односи на здравство, за посебан циљ 5 који се односи на социјалну заштиту, као и делимично за мере и активности обухваћене посебним циљем 2 који се односи на становање,
- 2) Начелници Одељења за општу управу и Одељења за планирање и изградњу Градске управе Града Лознице за посебан циљ 2 који се односи на становање,
- 3) Начелник Одељења за привреду Градске управе Града Лознице за посебан циљ 3 који се односи на запошљавање,

Начелници поменутих одељења Градске управе чине неформални тим који помаже Локалном координационом телу за социјалну укљученост Рома и Ромкиња у процесу управљања процесом примене ЛАП-а. Ово тело је иницирало покретање израде ЛАП-а, те је у коначном и одговорно за праћење реализације ЛАП-а и извештавање о постигнутим

результатима, како на годишњем нивоу, тако и на трогодишњем нивоу тј. по истеку периода за који се документ усваја.

У непосредној реализацији мера, активности и пројеката обухваћених АП-ом активно учествују актери који су у оквиру АП наведени као „партнери“, међу којима се, између осталог, налазе: Мобилни тим, предшколска установа, основне школе и средње школе које похађају ученици ромске националности, Омладински центар, Дом здравља Лозница, Центар за социјални рад- Лозница, Црвени крст, НСЗ филијала Лозница, јавна комунална предузећа, педагошка асистенткиња, ромска удружења, ОЦД и други локални актери.

Праћење спровођења поједничних активности и пројеката врши се преко показатеља за мерење учинака (индикатора) који су дефинисани у табели 22 „Базне и циљне вредности индикатора” за свих 5 посебних циљева. **Поступак праћења обухвата низ задатака међу којима се, између осталог, налазе:**

1) редовна комуникација и размена информација између свих актера укључених у реализацију ЛАП-а електронским путем, одржавањем периодичних састанака и подношењем извештаја,

2) прикупљање свих података и информација о томе како тече реализација конкретних мера и активности, укључујући и формирање евиденција које до сада нису вођене а битне су за вредновање учинка—обезбеђеност и утрошак буџетских средстава за реализацију ЛАП-а, поштовање временског оквира спровођења активности, ниво укључености партнера и квалитет сарадње између партнера, број крајњих корисника, оствареност планираних индикатора итд.,

3) дефинисање превентивних мера у случају појаве ризика који могу угрозити спровођење ЛАП-а, односно предлагање конкретних акција за решавање проблема када се они појаве и када угрозе спровођење конкретних активности и пројеката,

4) информисање јавности и свих заинтересованих страна о томе како тече спровођење ЛАП-а,

5) припрему и подношење годишњих и трогодишњег извештаја о реализацији ЛАП-а.

У поступку праћења спровођења ЛАП-а најмање 2 пута годишње ће се организовати координациони састанци свих актера непосредно укључених у спровођење ЛАП-а, а састанке сазива начелник Одељења за друштвене делатности Градске управе у своје име или било који члан Локалног координационог тела за социјално укључивање Рома и Ромкиња. Позивање учесника и припрему дневног реда састанка врши лице задужено за сазивање координационих састанака.

7.2 Вредновање учинка и извештавање

За разлику од мониторинга спровођења ЛАП-а који представља континуиран процес током целокупног периода на који се ЛАП усваја, **евалуација односно вредновање учинка оствареног применом ЛАП-а биће периодично рађена**. Вредновање учинка подразумева оцену релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња у циљу његовог преиспитивања и унапређења, било у процесу његове ревизије или током новог процеса стратешког планирања. Радна група за израду ЛАП-а је препоручила, а Локално координационо тело ће о томе донети коначну одлуку, да евалуација обухвата:

- *Ex-ante* анализу ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозници за период 2019-2021, коју ће спровести екстерно ангажовани евалуатор на половини реализације ЛАП-а, односно 18 месеци од момента његовог усвајања, и
- *Ex-post* анализу ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозници за период 2019-2021, коју ће спровести екстерно ангажовани евалуатор након истека периода важења ЛАП-а.

На основу налаза добијених *ex-post* анализом, односно оценом релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости спроведеног ЛАП-а, вршиће се даље планирање социјалног укључивања Рома и Ромкиња у Граду Лозници у наредном трогодишњем периоду.

Годишњи извештај о реализацији ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозници подноси ЛКТ Градском већу Града Лознице најкасније до 31. марта текуће године за претходну. Одговорност за припрему годишњих извештаја сносне начелници одељења градске управе који су уједно одговорни и за спровођење мера, активности и пројеката у оквиру сваког посебног циља. Начелници посебних одељења Градске управе најкасније до 31. јануара текуће године достављају образац годишњег извештаја свим партнерима да га попуне у погледу остварених индикатора за мере, активности и пројекте у чијој реализацију су непосредно учествовали. Рок за прикупљање података за потребе годишњег извештаја не може бити дужи од месец дана. Начелник Одељења за друштвене делатности Градске управе ће, након добијања података, приступити обједињавању годишњег извештаја за свих 5 области социјалног укључивања Рома, како би га до 20. марта упутио ЛКТ. Локално координационо тело након одобрења годишњег извештаја подноси исти Градском већу Града Лознице до наведеног рока.

Трогодишњи извештај о реализацији ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозници за период 2019-2021 подноси ЛКТ Градском Већу, а оно га доставља Скупштини Града најкасније у року од 120 дана по истеку треће календарске године од дана усвајања ЛАП-а. Уз овај извештај доставља се и документ јавне политике (стратегија/локални акциони план или сл.) којим се замењује ЛАП за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозници за период 2019-2021 у новом планском периоду. Подела одговорности и начин припреме трогодишњег извештаја су исти као и код годишњих извештаја, само се за ову прилику користи посебан образац трогодишњег извештаја). Такође, у овом случају се примењују и следећи рокови- 28. фебруар за сакупљање података од партнера, 30. март за обједињавање извештаја и достављање извештаја ЛКТ, који га у горенаведеном року подноси Скупштини Града.

Табела 24: Базне и циљне вредности индикатора

Број	Активност/пројекат	Очекивани циљ активности/пројекта	Индикатори	Базна година и базна вредност		Циљне вредности			Извор верификације
				Год.	Вредност	2019.	2020.	2021.	
ОПШТИ ЦИЉ:		Побољшање квалитета живота Рома и Ромкиња који живе на територији Града Лознице							
Индикатор 1:	Обухват деце ромске националности основношколског узраста која иду у школу	Базна год.:	2018	Базна вредност:	85%	Извор верификације:	Извештаји о раду ОШ, Матичне књиге школа, РЗС		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	95%				
Индикатор 2:	Стопа незапослености лица ромске националности у Граду Лозници	Базна год.:	2018	Базна вредност:	30%	Извор верификације:	Извештаји НСЗ, РЗС		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	27,5%				
Индикатор 3:	Обухват редовно вакцинисане деце ромске националности	Базна год.:	2018	Базна вредност:	72%	Извор верификације:	Извештаји ДЗ		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	90%				
ПОСЕБАН ЦИЉ:	1. Повећање укључености деце и младих ромске националности у систем васпитања и образовања	Укупно за посебан циљ 1 (РСД):			5.801.000, 00	Буџет ЈЛС (РСД):	1.280.000,00		
						Остали извори (РСД):	4.521.000,00		
Индикатор 1:	Процент деце ромске националности уписане у ОШ која су похађала ППП	Базна год.:	2018	Базна вредност:	95%	Извор верификације:	Извештаји од раду ОШ и ПУ, Матичне књиге школа		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	98%				
Индикатор 2:	Процент сертификованог наставног и васпитачког кадра за рад са децом из маргинализованих група	Базна год.:	2018	Базна вредност:	2%	Извор верификације:	Извештај о стручном усавршавању у ПУ		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	51%		Извештај о стручном усавршавању у ОШ, СШ сертификати		
Индикатор 3:	Процент школа у чијим Саветима родитеља се налазе родитељи ромских ђака	Базна год.:	2018	Базна вредност:	0%	Извор верификације:	Евиденција о члановима школских органа		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	80%		Извештаји о раду ОШ и СШ		
МЕРА 1.1 Обезбедити стручну и материјалну подршку деци и ученицима ромске националности за редовно похађање образовања, као и за напредовање и постизање бољих резултата у образовном процесу									

1.1.1	Ангажовање нових педагошких асистената у ПУ и ОШ	Подршка деци ромске националности у раном развоју и образовању	Број ангажованих ПА у ПУ и ОШ	2018	1	1	2	3	Уговор о раду са ПА, Годишњи извештај о раду ПУ и ОШ
1.1.2	Организовати додатну помоћ у учењу-допунска настава за ученике ромске националности	Подршка ученицима ромске националности у постизању бољих образовних резултата	Број реализованих часова допунске наставе	2018	20	20	30	40	Извештај о раду ОШ и СШ, Годишњи план рада
1.1.3	Припрема и спровођење ваннаставних активности у ОШ и СШ које доприносе развојним и културолошким потребама ученика ромске националности	Подршка ученицима и младима ромске националности у развоју талената и вештина	Број реализованих ваннаставних активности	2018	4	4	5	6	Извештај о раду ОШ и СШ, Годишњи план рада, фотографије и видео записи активности
1.1.4	Подношење иницијативе за измену Одлуке о стипендирању средњошколаца увођењем афирмативних критеријума за ученике ромске националности	Материјална подршка ученицима ромске националности	Предата иницијатива Градској управи за измену постојеће Одлуке	2018	-	Да	-	-	Потврда о подношењу иницијативе, Предлог измењеног текста Одлуке
1.1.5	Стипендије за средњошколце ромске националности	Материјална подршка ученицима ромске националности	Број средњошколаца ромске националности који примају стипендију	2018	0	0	5	5	Решење о додели градских стипендија ученицима

МЕРА 1.2 Оснажити стручне капацитете образовних установа и васпитно образовног кадра да одговоре на образовне, развојне и културолошке потребе деце и младих ромске националности у процесу образовања и васпитања									
1.2.1	Похађање акредитоване обуке намењене просветним радницима за рад са децом из маргинализованих група	Унапредити знања и вештине наставног кадра за рад са децом из осетљивих група	Број реализованих обука	2018	1	1	1	1	Извештај о стручном усавршавању у ПУ, ОШ, СШ, сертификати, фотографије, листа присутности
			Број сертификованих наставника и васпитача	2018	5	60	20	40	
1.2.2	Набавка наставних средстава и стручне литературе за ПУ и школе које похађају ученици ромске националности	Унапредити капацитете образовних институција за рад са децом из осетљивих група	Број набављених наслова стручне литературе	2018	-	0	50	0	Пописна листа школских библиотека, отпремница
МЕРА 1.3 Унапредити информисаност родитеља деце и ученика ромске националности о значају раног развоја и образовања, и пружити подршку у остваривању њихових права и укључивању у савете родитеља									
1.3.1	Едукативне радионице са ромским родитељима о важности образовања	Подршка родитељима да активно учествују и прате развој и напредак своје деце у процесу образовања	Број одржаних радионица	2018	2	5	5	5	Извештаји о раду ПУ,ОШ,СШ Сценариј радионица, фотографије
1.3.2	Организовање трибина	Информисање родитеља о правима и обавезама у области образовања	Број одржаних трибина	2018	-	1	1	1	Позивнице, Фотографије, Видео записи
1.3.3	Организовање медијске кампање за упис деце у ППП и основну школу (штампање флајера, позиви, посете)	Повећање обухвата деце ромске националности ППП	Број организованих медијских кампања	2018	1	1	1	1	Извештаји о раду ПУ и ОШ, Флајери, видео записи, прес клипинг, позиви упућени родитељима
			Број подељених флајера	2018	50	50	50	50	

1.3.4	Анкетирање родитеља о потребама како би им се пружила адекватна подршка у процесу образовања њихове деце	Планирање подршке родитељима ромске деце у процесу образовања на основу стварних потреба	Број анкетираних родитеља	2018	-	100	100	100	Попуњени и обрађени упитници
1.3.5	Идентификација деце ромске националности стасале за похађање обавезног предшколског припремног програма (ППП)	Повећање обухвата деце ромске националности ППП	Обухват деце ромске националности која се налазе у евиденцији деце стасале за похађање ППП -а	2018	95%	96%	97%	98%	Матичне књиге школе
1.3.6	Обезбедити већу партиципацију родитеља ученика ромске националности у школским органима	Осигуравање учешћа родитеља ученика ромске националности у органима школа	Број родитеља у органима образовних установа	2018	0	2	3	4	Евиденција о члановима школских органа, Извештаји о раду ПУ, ОШ, СШ
МЕРА 1.4 Обезбедити професионално информисање, саветовање и подршку ученицима ромске националности приликом уписа на високошколске установе уз примену афирмативних мера									
1.4.1	Организовати професионалну оријентацију и информисање о мерама афирмативне акције	Подршка у професионалној оријентацији младих Рома при упису у високошколске установе	Број одржаних радионица	2018	6	6	6	6	Извештаји о раду СШ
1.4.2	Спровођење редовних и додатних припремних програма за полагање пријемних испита на високообразовним институцијама	Повећање броја студената из ромске популације	Број реализованих припремних програма за полагање пријемних испита на високообразовним институцијама	2018	2	2	2	2	Извештај о раду СШ, Извештај о раду Омладинског центра, фотографије, листе присутности
МЕРА 1.5 Обезбедити различите моделе подршке за стицање квалификација лицима ромске националности који су рано напустили школовање									

1.5.1	Курсеви за преквалификацију и доквалификацију, као и програм функционалног основног образовања одраслих “Друга шанса“	Побољшање квалификационе структуре незапослених лица ромске националности	Број реализованих курсева	2018	1	1	2	2	Извештај о раду ОШ Лишнички шор, Листа присутности, фотографије, уверења о стеченим квалификацијама
			Број лица ромске националности која су стекла квалификацију	2018	2	3	5	8	
1.5.2	Програми неформалног образовања за децу и младе из ромске популације (курсеви језика, информатичке писмености, радионице итд.)	Унапређење функционалне писмености младих Рома и развој вештина битних за тржиште рада	Број реализованих програма неформалног образовања	2018	1	1	2	2	Извештај о раду Омладинског центра, листе присутности, фотографије, сертификати
			Број учесника програма неформалног образовања	2018	10	10	20	20	
ПОСЕБАН ЦИЉ:		2. Унапређење инфраструктуре у ромским насељима и пружање подршке у решавању имовинско-правних односа и озакоњењу бесправно саграђених објеката		Укупно за посебан циљ 2 (РСД):		390.000,00		Буџет ЈЛС (РСД): 390.000,00	
								Остали извори (РСД): /	
Индикатор 1:	Процент стамбених објеката у процесу легализације у ромским насељима	Базна год.:	2018	Базна вредност:	70%	Извор верификације:	Евиденција Одељења за планирање и изградњу Града, База података за праћење мера за инклузију Рома“- секција „Становање“, РСЗ		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	85%				
Индикатор 2:	Дефинисани јасни критеријума за доделу материјалних средстава ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	Базна год.:	2018	Базна вредност:	НЕ	Извор верификације:	Правилник о критеријума за доделу материјалних средстава ромским породицама за адаптацију и санацију стамбених објеката		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	ДА				
Индикатор 3:	Процент стамбених јединица у ромским насељима који су прикључени на водоводну мрежу	Базна год.:	2018	Базна вредност:	30%	Извор верификације:	Извештај ЈКП РСЗ		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	35%				

МЕРА 2.1 Идентификовати потребе за унапређењем инфраструктуре у ромским насељима									
2.1.1	Формирање Комисије за идентификацију потреба за унапређење инфраструктуре у ромским насељима	Успостављање институционалног механизма за идентификацију највећих инфраструктурних проблема у ромским насељима	Донето решење/ одлука о формирању Комисије	2018	-	1	0	0	Одлука Градског већа, Службени лист града Лознице
2.1.2	Одржавање састанака са локалним актерима ради утврђивања листе приоритета за унапређење инфраструктуре у ромским насељима	Вођење консултација у циљу формирања листе приоритетних инфраструктурних пројеката	-Број одржаних састанака	2018	-	2	0	0	Записници са одржаних састанака, попуњени упитници
			-Број попуњених упитника	2018	-	100	0	0	
2.1.3	Утврђивање листе приоритетних инфраструктурних пројеката у ромским насељима	Приоритетизација инфраструктурних пројеката за решавање у ромским насељима	Број инфраструктурних пројеката који су дефинисани као приоритет за реализацију у ромским насељима	2018	-	5	0	0	Листа приоритета за унапређење инфраструктуре у ромским насељима
МЕРА 2.2 Обезбедити правну и техничку помоћ лицима ромске националности при решавању имовинско-правних односа у поступку озакоњења стамбених објекта									
2.2.1	Доношење одлуке о пружању бесплатне правне помоћи (БПП) лицима ромске националности при решавању имовинско-правних односа у поступку озакоњења стамбених објекта	Ширење потенцијалних корисника БПП у процесу озакоњења	Донета Одлука о пружању бесплатне правне помоћи лицима ромске националности у поступку озакоњења стамбених објекта	2018	-	1	0	0	Одлука Градског већа Службени лист града Лознице
2.2.2	Информисање лица ромске националности о доступној БПП у поступку озакоњења стамбених објекта	Олакшати разумевање процедуре за озакоњење	Број информисаних лица ромске националности о БПП у поступку озакоњења стамбених објекта	2018	-	120	0	0	Списак информисаних лица, извештај Мобилног тима

2.2.3	Пружање БПП лицима ромске националности	Помоћ у решавању имовинском-правних односа	Број лица ромске националности којима је пружена БПП у поступку озакоњења стамбених објекта	2018	-	0	10	10	Евиденција Службе за БПП Одељења за општу управу Града
2.2.4	Пружање техничке помоћи лицима ромске националности у поступку озакоњења стамбених објекта	Помоћ у прикупљању и изради документације неопходне за озакоњење	Број лица ромске националности која су добила техничку помоћ при решавању имовинско-правних проблема у поступку озакоњења	2018	-	0	10	10	Евиденција Одељења за планирање и изградњу Града
МЕРА 2.3 Унапредити услове становања ромских породица кроз материјалну подршку за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката									
2.3.1	Израда стамбене листе ради материјалне подршке ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	Приоритетизација стамбених објеката у ромским насељима који захтевају адаптацију или санацију	Број идентификованих стамбених објеката којима је неопходна адаптација или санација	2018	-	0	20	10	Стамбена листа
2.3.2	Дефинисање критеријума за доделу материјалних средстава ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	Утврђивање поступка и критеријума за остваривање права на материјалну помоћ	Усвојен Правилник о критеријума за доделу материјалних средстава ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	2018	-	0	1	0	Правилник о критеријума за доделу материјалних средстава ромским породицама за адаптацију и санацију стамбених објеката, Службени лист Града Лознице

2.3.3	Увећана једнократна новчана помоћ ромским породицама за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објеката	Материјална подршка ромским породицама за унапређење стамбених услова живота	Број ромским породицама који су остварили увећану једнократну новчану помоћ за изградњу, адаптацију и санацију стамбених објекат	2018	2	1	5	4	Решења о признатом праву за увећану једнократну накнаду
ПОСЕБАН ЦИЉ:	3. Подизање нивоа запошљивости, запошљавања и економско оснаживање Рома и Ромкиња		Укупно за посебан циљ 3 (РСД):			4.040.000,00	Буџет ЈЛС (РСД):		800.000,00
							Остали извори (РСД):		3.240.000,00
Индикатор 1:	Процент лица ромске националности који су укључени у активне мере запошљавања	Базна год.:	2018	Базна вредност:	12,20%	Извор верификације:	Извештаји РСЗ и НСЗ		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	25,34%				
Индикатор 2:	Процент незапослених лица ромске националности обухваћених програмом samozapošljavanja и предузетништва	Базна год.:	2018	Базна вредност:	0,68%	Извор верификације:	Извештаји НСЗ Извештај Мобилног тима		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	3,42%				
Индикатор 3:	Процент незапослених лица ромске националности укључених у програме стицања знања, вештина и компетенција	Базна год.:	2018	Базна вредност:	0,68%	Извор верификације:	Извештаји НСЗ Извештај Мобилног тима		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	4,10%				
МЕРА 3.1 Развити програме информисања и едукације припадника ромске популације о мерама активне политике запошљавања									
3.1.1	Каравани запошљавања-теренско информисање ромске популације о доступним програмима и мерама НСЗ	Подизање свести о бенефитима пријављивања на евиденцију НСЗ	Број припадника ромске популације информисаних током каравана запошљавања	2018	54	60	68	70	Извештаји НСЗ

3.1.2	Директан рад саветника за запошљавање у филијали са лица ромске националности	Боље информисање од доступним мерама АПЗ	Број припадника ромске популације са којима је обављен индивидуални разговор	2018	148	150	160	170	Извештаји НСЗ
3.1.3	Обука за чланове ромских удружења о мерама активне политике запошљавања	Повећати информисаност ромске заједнице кроз рад ромских едукатора	Број обучених ромских едукатора о мерама АПЗ Број лица ромске националности које су информисали ромски едукатори	2018	-	0	1	2	Извештаји НСЗ
				2018	0	0	20	20	
МЕРА 3.2 Повећати обухват незапослених Рома и Ромкиња обукама из система активног тражења посла									
3.2.1	Мотивационо -активационе обуке за незапослене	Подршка активном тражењу посла лица ромске националности	Број полазника обуке из ромске популације	2018	50	60	70	80	Извештаји НСЗ
3.2.2	Обуке за активно тражење посла	Подршка активном тражењу посла лица ромске националности	Број полазника обуке из ромске популације	2018	10	13	16	19	Извештаји НСЗ
3.2.3	Обука за тренинг самоефикасности	Подршка активном тражењу посла лица ромске националности	Број полазника обуке из ромске популације	2018	0	1	2	3	Извештаји НСЗ
МЕРА 3.3 Унапредити укљученост незапослених лица ромске националности у програме функционалног и додатног образовања ради стицања додатних знања, вештина и компетенција									

3.3.1	Реализација програма стручне праксе	Подршка развоју додатних знања, вештина и компетенција за запошљавање	Број лица ромске националности који су завршили програм стручне праксе	2018	1	1	1	1	Извештаји НСЗ
3.3.2	Програм стицања практичних знања и вештина код послодавца	Подршка развоју додатних знања, вештина и компетенција за запошљавање	Број лица ромске националности који су засновали радни однос по основу програма стицања практичних знања и вештина	2018	-	1	1	1	Извештаји НСЗ
МЕРА 3.4 Развити и спроводити одрживе програме финансијске подршке послодавцима у приватном сектору за запошљавање лица ромске националности									
3.4.1	Програм новог запошљавања	Подршка запошљавању лица ромске националности у приватном сектору	Број припадника ромске популације запослених кроз програм новог запошљавања	2018	1	1	1	1	Извештаји НСЗ
3.4.2	Програм приправничког стажа	Подршка запошљавању лица ромске националности у приватном сектору	Број припадника ромске популације запослених кроз програм приправничког стажа	2018	0	0	0	1	Извештаји НСЗ
3.4.3	Јавни радови	Повећање радног ангажовања лица ромске националности	Број припадника ромске популације запослених кроз програм јавних радова	2018	30	35	40	45	Извештаји НСЗ
МЕРА 3.5 Подстицати развој ромског предузетништва и реализација посебних јавних позива за доделу средстава за samozapoшљавање Рома и Ромкиња									
3.5.1	Програми samozapoшљавања	Подршка развоју предузетништва међу ромском популацијом	Број припадника ромске популације запослених кроз програм samozapoшљавања	2018	1	0	0	1	Извештаји НСЗ

3.5.2	Социјално предузетништво	Подршка развоју предузетништва међу ромском популацијом	Број припадника ромске популације који су укључени у програм социјалног предузетништва	2018	-	0	1	1	Извештаји НСЗ	
3.5.3	Женско предузетништво	Подршка развоју предузетништва међу Ромкињама	Број Ромкиња које су запослене кроз програм женског предузетништва	2018	-	0	1	1	Извештаји НСЗ	
ПОСЕБАН ЦИЉ:		4. Унапређење здравља Рома и Ромкиња повећањем њиховог обухвата примарном и секундарном здравственом заштитом и бољом доступношћу услуга здравствене заштите			Укупно за посебан циљ 4 (РСД):		3.157.000,00		Буџет ЈЛС (РСД):	3.153.000,00
									Остали извори (РСД):	4.500,00
Индикатор 1:	Процент деце узраста 24-35 месеци која су примила све препоручене вакцине из националног календара имунизације	Базна год.:	2018	Базна вредност:	72%	Извор верификације:	Извештај ДЗ и Мобилног тима			
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	90%					
Индикатор 2:	Процент ромске популације обухваћених основним превентивним прегледима	Базна год.:	2018	Базна вредност:	0%	Извор верификације:	Извештај ДЗ Извештај Мобилног тима			
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	28,9%					
Индикатор 3:	Формирана евиденција о здравственом стању житеља ромских насеља	Базна год.:	2018	Базна вредност:	НЕ	Извор верификације:	Анализа потреба житеља ромских насеља у области здравствене заштите			
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	ДА					
МЕРА 4.1 Обезбедити већу доступност здравствене заштите кроз ангажовање здравствене медијаторке и утврђивање потреба ромске популације за здравственом заштитом										
4.1.1	Ангажовање здравствене медијаторке	Повезивање здравственог система и житеља ромских насеља	Број ангажованих здравствених медијаторки	2018	0	0	1	1	Извештај ДЗ	

4.1.2	Прикупљање података и анализа потреба ромске популације за здравственом заштитом	Планирање мера ЗЗ ромске популације засновано на стварним потребама	-Број анкетираних ромских породица - Креирана евиденција са родном статистиком	2018 2018	- не	50 не	170 да	0 да	Извештај мобилног тима, Извештаји анкетара, Анализа доступности и потреба у области здравствене заштите
4.1.3	Организовање трибина у ромским насељима у области права на здравствену заштиту	Подизање информисаности ромске популације о њиховим правима у области ЗЗ	Број одржаних трибина	2018	-	2	4	6	Извештај мобилног тима, фотографије
МЕРА 4.2 Унапредити коришћење превентивних програма здравствене заштите и услуга саветовалишта од стране ромске популације									
4.2.1	Штампање и дистрибуирање едукативног и информативног материјала	Боље информисање ромске популације о доступним превентивним програмима	Број лица ромске националности који су о превентивним програмима информисани путем промотивног материјала	2018	0	1000	0	0	Подељени Флајери, Постери, Извештај Мобилног тима
4.2.2	Спровођење едукације о значају превентивних прегледа и контроли хроничних незаразних болести	Боље информисање ромске популације о доступним превентивним програмима	Број одржаних едукација	2018	-	-	6	6	Извештаји Мобилног тима, фотографије, листа присутности
4.2.3	Подела хигијенских пакета за учеснике едукација	Материјална помоћ за побољшање хигијенских услова ромских породица	Број корисника којима су подељени хигијенски пакети	2018	-	-	200	100	Листа присутности и списак учесника који су добили пакет

4.2.4	Набавка медицинске опреме за обављање превентивних прегледа у амбулантама које се налазе у ромским насељима	Бољи приступ превентивним прегледима корисницима из ромске заједнице	Број амбуланти у ромским насељима које су опремљене за превентивне прегледе	2018	-	1	2	3	Фотографије, фактуре, Извештај ДЗ
4.2.5	Организовање и извођење акција превентивних прегледа одраслих у ромским насељима	Бољи приступ превентивним прегледима корисницима из ромске заједнице	Број ромских насеља обухваћених превентивним прегледима	2018	0	1	2	1	Извештаји здравствених радника о обављеним прегледима, Медицинске евиденције и регистри-протоколи, Извештаји мобилног тима
			Број одраслих припадника ромске заједнице обухваћених превентивним прегледима	2018	0	50	100	70	
МЕРА 4.3 Обезбедити већу доступност здравствених услуга посебно осетљивим категоријама из ромске заједнице- жене, деца и млади									
4.3.1	Обука младих вршњачких едукатора у области превенције болести зависности (БЗ)	Подршка вршњачкој едукацији о БЗ у школама које похађају ђаци ромске националности	Број нових вршњачких едукатора из ромске заједнице	2018	0	1	1	1	-Листа присутних, фотографије, извештаји МТ, извештаји ОЦД организатора тренинга
4.3.2	Едукација о превенцији болести зависности у ромским насељима	Вршњачка едукација о БЗ међу ромском омладином	Број одржаних едукација у ромским насељима	2018	-	0	3	3	-Листа присутних, фотографије, извештаји МТ, извештаји ОЦД организатора тренинга
4.3.3	Информисање и едукација жена у ромским насељима о значају очувања репродуктивног здравља	Унапређење знања о репродуктивном здрављу међу Ромкињама	Број жена едукованих о значају очувања репродуктивног здравља	2018	-	0	6	6	-Листа присутних, фотографије, извештаји МТ, извештаји ОЦД организатора тренинга

4.3.4	Подела хигијенских пакета за жене учеснице едукације о значају очување репродуктивног здравља	Материјална подршка Ромкињама	Број жена којима су додељени хигијенски пакети	2018	-	0	30	30	-Листа присутних, фотографије, извештај МТ
4.3.5	Кампања за већи обухват деце имунизацијом	Повећање броја деце ромске националности која су обухваћена имунизацијом	Број нововакцинисане деце ромске националности	2018	53	55	60	65	Медицинске евиденције и протоколи Савтеовалишта за имунизацију ДЗ
ПОСЕБАН ЦИЉ:		5. Унапређење приступа правима и услугама из домена социјалне заштите, са фокусом на доступност материјалних давања за ученике и породице ромске националности које на њих имају право		Укупно за посебан циљ 5 (РСД):		17.253.100,00		Будет ЈЛС (РСД): 3.793.100,00	
								Остали извори (РСД): 13.460.000,00	
Индикатор 1:	Процент корисника ромске националности који су остварили права из домена социјалне заштите	Базна год.:	2018	Базна вредност:	44,12%	Извор верификације:	Извештаји ЦСР и Одељења за друштвене делатности Града		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	48%				
Индикатор 2:	Процент корисника услуга социјалне заштите ромске националности који се финансирају из градског буџета	Базна год.:	2018	Базна вредност:	2,81%	Извор верификације:	Извештаји ЦСР и Одељења за друштвене делатности Града		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	8%				
Индикатор 3:	Урађена социјална карта ромских породица на територији Града	Базна год.:	2018	Базна вредност:	Не	Извор верификације:	Извештај о раду Одељења за друштвене делатности		
		Циљна год.:	2021	Циљна вредност:	Да				
МЕРА 5.1 Идентификовати потребе ромске популације у области социјалне заштите									
5.1.1	Креирање методологије и упитника за испитивање потреба у области социјалне заштите ромске популације	Постављање методолошког оквира истраживања о потребама ромске популације у области социјалне заштите	Урађена методологија истраживања и упитник	2018	-	1	0	0	Извештај о раду Одељења за друштвене делатности

5.1.2	Теренско анкетирање ромских породица ради утврђивања потреба у области социјалне заштите	Прикупљање података за истраживање	Укупан број анкетираних ромских породица	2018	-	0	150	0	Попуњени упитници
5.1.3	Креирање евиденције о потребама ромске популације у области социјалне заштите-израда социјалних карата	Идентификоване потребе ромске заједнице у области социјалне заштите	Број ромских породица за које су урађена социјална карта	2018	-	0	150	0	Извештај о раду Одељења за друштвене делатности, Извештај МТ
МЕРА 5.2 Унапредити информисаност припадника ромске популације о оставривању права и услуга из области социјалне заштите									
5.2.1	Израда и дистрибуирање Водича кроз права и услуге у области социјалне заштите	Унапређење информисаности о правима и услугама из социјалне заштите	Број корисника из ромске популације који су информисани поделом лифлета	2018	-	0	250	250	Извештај Мобилног тима и ЦСР, Водич кроз права и услуге у области социјалне заштите
5.2.2	Организовање трибина и информативних кампања за упознавање са правима и услугама у области социјалне заштите	Унапређење информисаности о правима и услугама из социјалне заштите	Број одржаних трибина	2018	-	0	6	6	Листа присутних, фотографије, извештаји МТ и ЦСР, Прес клипинг Сајт града Лознице
			Број присутних Рома на трибинама	2018	-	0	60	60	
			Број емитованих медијских садржаја	2018	-	0	9	9	

МЕРА 5.3 Осигурати спровођење и приступ постојећим услугама социјалне заштите уз проширење постојећих услуга на кориснике из ромске заједнице									
5.3.1	Проширење услуге Помоћ у кући на сеоско подручје где живи ромско становништво	Доступност услуге Помоћ у кући лицима ромске националности	Број корисника услуге Помоћ у кући ромске националности	2018	0	0	1	2	Уговори са корисницима услуге Помоћ у кући, извештај о раду Одељења за друштвене делатности, извештаји лиценцираног пружаоца услуге
5.3.2	Обука Ромкиња за пружање услуге Помоћ у кући (геронтодомаћице)	Стицање квалификација Ромкиња за геронтодомаћице	Број сертифицираних геронтодомаћица ромске националности	2018	0	0	2	1	Издати сертификати
5.3.3	Услуга Лични пратилац за ромску децу која на њу имају право	Доступност услуге Лични пратилац деци ромске националности	Број деце ромске националности која користе Услугу Лични пратилац	2018	2	3	3	4	Решења ЦСР Извештај о раду Одељења за друштвене делатности Извештаји лиценцираног пружаоца услуге
МЕРА 5.4 Унапредити доступност материјалних давања за ученике и породице ромске националности које на њих имају право									
5.4.1	Набавка радних листова за децу предшколског узраста ромске националности	Материјална помоћ за најугроженије	Број деце предшколског узраста ромске националности која су добила радне листове	2018	-	20	20	20	Извештај МТ, Листа са потписима родитеља који су преузели радне листове

5.4.2	Накнада за набавку школског прибора за ученике ромске националности	Материјална помоћ за најугроженије	Број ученика ромске националности која су добила школски прибор	2018	-	0	100	100	Извештај МТ, Листа са потписима родитеља који су преузели школски прибор
5.4.3	Накнада за превоз редовних ученика ромске националности средњих школа и деце корисника новчане социјалне помоћи	Материјална помоћ за најугроженије	Број ученика ромске националности који користе бесплатан превоз	2018	9	10	11	12	Решење о признатом праву
5.4.4	Накнада трошкова за набавку радних листова за децу кориснике новчане социјалне помоћи и децу са сметњама у развоју ромске националности	Материјална помоћ за најугроженије	Број деце ромске националности која су добила бесплатне радне листове	2018	0	1	2	3	Листа са потписима родитеља који су преузели уџбенике (радне листове)

8 ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

ЛАП	Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Граду Лозница у периоду 2019-2021
ЕУ	Европска унија
РС	Република Србија
ЈКП	Јавно комунално предузеће
ЈЛС	Једница локалне самоуправе
ЛКТ	Локално међусекторско координационо тело
РГ	Радна група за израду локалног акционог плана
НСЗ	Национална служба за запошљавање
СКГО	Стална конференција градова и општина
ОЦД	Организација цивилног друштва
ОШ	Основна школа
СШ	Средња школа
ЦСР	Центар за социјални рад
ОДД	Одељење за друштвене делатности
ПА	Педагошки асистент
ППП	Припремни предшколски програм
МЗ	Месна заједница
МТ	Мобилни тим
БПП	Бесплатна правна помоћ
ООУ	Одељење за општу управу
АПЗ	Активна политика запошљавања
БЗ	Болести зависности
ЗЗ	Здравствена заштита
ОЈС	Одсек за јавне службе

9 ПРИЛОЗИ

Прилог 1- Решење о именовању Радне групе за израду ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња

Прилог 2- Решење о именовању Локалног координационог тима за социјално укључивање Рома и Ромкиња